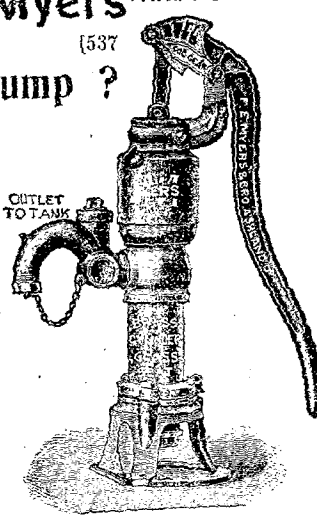

30072

వ త్రి దినము ప్రకటింపబడును

VOL. 4 } చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ ఏప్రిల్ 23 వ తేది సోమవారము } No. 19
సంపుటము. ౪ } పింగళ నామ సంవత్సర శ్రావణ మాస శుద్ధ ద్వితియ ౨. } నంబిక ౧౯

What is a Myers PATENTED Hand Pump ?

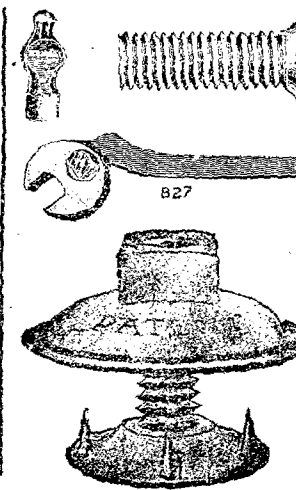
A new practicable, reliable and easy working appliance for drawing water from any depth up to 150 feet. Also for farm and stock use and small irrigation purposes. A large assortment of various designs always carried in stock. Write for full particulars and prices.

K. B. Joshi & Co.,
321, Hornby Road, Fort Bombay.

బయటకూడ ఆర్థికముగాను జాగ్రత్తగాను పంపబడును. ఒకమాత్ర మే స్వయంచాలన సంగతి తెలియగలదు.

(D668-W 318)

ఇనుప సామానులు, రింగులు, సిమెంటులు, గొట్టములు పంపులు, ఫిట్టింగులు, ఫ్లెయింగు సామానులు, మిల్లులు, మైనింగు, జిన్నింగు, రైసుమిల్లు మొదలగు వానిని ఎకాయికి దిగుమతి చేయువారు.

A. MOHAMED & CO.,
General Hardware & Machinery Mart.
No. 312, Lingi Chetty Street, Madras.

A Magic Cure for Scorpion Sting.
సర్వవృశ్చిక విషసంజీవిని.

(కెబిసిస్ (కే.బి.సి.సి.))

దుఃఖమునో వచ్చువారు కంటోనమెంట్ పోవుదురు. గుణము తేదని రుజువు చేయువారిలకు రూ 100 ఇవ్వం.

ఇది ప్రతి కుటుంబమునందుండ వలసిన ఔషధము. అంగ్ల యూనాని, హోమోపతి, వైద్యులచే పొడగాంచబడియున్నది. ఎన్ని సందర్భములందును మందు గుణముపాడును. తేలునకు మూత్రమే కాక ఎలుక, కుక్క, వామన, జిడ్డి మొదలగు విషజంతువుల కాటులకు వాడవచ్చును. వెలపాకెట్ 1-కి 0.8.0. ప్రొఫెజ్ 0.8-0. 1 డెజ్కా పాకెట్ వెల రూ 5-0-0. పోస్టేజీలేదు.

ఒకసారి 2 వ్యాకెట్లు తప్పించుకొనవారికి పోస్టేజీ ఇవ్వం. వర్తకులకు 100 కి 25 రూపాయలు కలిపి నింపువలెను.

చిరునామా: ధనలక్ష్మి కంపెనీ,
1/6 వెంకటేశ్వర్తి, నీధి, పాపానపేట, నంద్యాల.

భిక్షగానాద్యులవారి త్రైమాసిక ఆరోగ్య ప్రయత్నములు. ఆంధ్రప్రదేశ్ బాపలలో ప్రయత్నమైనది.

ధిక్షగానాద్య పండిత హెచ్.మల్లయ్యగారి శ్రీ

చిహ్నములు - ప్రథమభాగము.

1917, సోమ సంవత్సర మొదలివీధి, కింగ్రాబాయి.

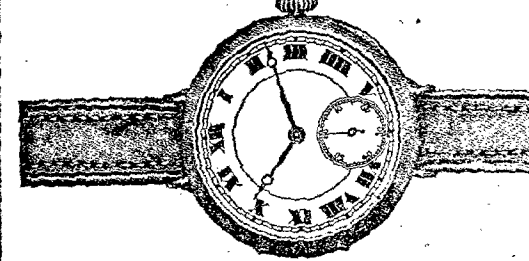
ప్రతి మూడుమాసముల కొక్కసారి ప్రయత్నమును.

జయంత్యోదయ గ్రంథముల పంపాద్యుల కుచితముగ పంపబడును. చందా సంవత్సరమునకు రూ. 1-0-0.

జాలు ప్రకృతిచట్టముల చక్కగ గ్రహించి హోమోగ్య ఫిలిసి యిడమటకు కలము యావద్విషయము శీఘ్రముల మూలకము బోధింపబడును. కావున గృహస్థులకును, విద్యార్థులకును, శ్రీమతులకు ఆశ్వాసకేకముగ నుండును.

హిందూగృహ వైద్యము. గ్రంథములయొక్క ప్రథమ ప్రయత్నము. దీనివెల అక్షాలు 8

మంచి గడియారమునుకొని, సంవత్సరముల వర్తంతము వాడుకొనుడు. (707)

నమక వైన మణిబంధపు గడియారములు

ప్రశస్తతమైన మణిబంధపు గడియారములు మాకు క్రొత్తగా వచ్చియున్నవి. ప్రతి గడియారమును సరిగా పోవుననియు, శుద్ధమయిన దనియు పూచియువ్వబడును.

సెం 584 "ఏడిల్ వీస్" మణిబంధపు గడియారము కట్టవోడ సహా 6-8-0
సెం 585 వ డిటో చీకటిలో గంటలను చూపగలడయలు సహా 9-0-0

ప్రతి ఆరుగడియారములకు 1 గడియారముఉచితముగ బంపబడును.

E. A. WATCH COMPANY.
36, RATTAN BAZAR O D, MADRAS.

ఇ. ఎ. వాచ్ కంపెనీ,
36, రేలకబజారు రోడ్, మదరాసు. ఇ.సి.

'శాస్త్రోక్త మైన ఎరువు.'

662 రాజధాని రసాయన ఎరువుశాలా (లిమిటెడ్)

పై విచారణాధికారులు: మెసర్సు వ్యారీ కంపెనీవారు, చెన్న పట్నం.

ఈ, చొట్టు, ప్రత్తి, పొగాకు, చెఱు, అగటి మొదలగు మాగాణి, ఖాష్కి, పయ్యలకున్న, దంప, ఫలవృక్షములకున్న, మొక్క తీగనైన రాకున్న సంపూర్ణ ఎరువులు శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేసి వికయించుచున్నారు. ఇవి యన్నియు వీటిని ఉపయోగించు భూములకు తినిపట్టు తయారుచేయుబడుటచేత ఎరువులు కొనదలచినవారి కాలాదు భూములమట్టిని రసాయన శోధనశాలలో ఉచితముగా పరీక్షించి ఆయాభూముల గుణా గుణములను ఆనుసరించి తయారుచేయుచున్నారు. శాస్త్రోక్త ఎరువు" అను మానాంతర ప్రతీకన ఇంగ్లీషు, తొలుగు, అరవం, కన్నడం, మళయాళం మొదలగు భాషల నెలనెలకు ప్రయోగించి అందులో ఎరువు విషయముగా వ్యాసములు వ్రాసి ఒక్కొక్క జిల్లాలోని జమీన్దార్లకును ఉచితముగా పంపించుచున్నారు. వైచెష్ట ప్రతీకకున్న, ఇంకా ఎరువు విషయముగా ఇతర అంశములను ఈ కింద నుదహరించుచున్న వైబిఎస్.ఎమ్.ఎస్. వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

వ్యారీ అండు కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 2, మదరాస్.

PARRY & Co, Post Box No 12, Madras.

నోటీసు.

క్రొత్తగా రయసుమిల్లు కట్టబోవువారికి మంచి తరుణము.

సెకండుహాండు హైప్రిఫర్ అలగండరు

యాంగు స్టీము యింజన్ అమ్మకమునకు సిద్ధముగ నున్నది.

18 అం॥ సిలండురు స్టీము 36 అం॥ 25

గుట్టముల పనరు పైవీలు 10 అడుగులు.

స్టీము 18 అం॥ వారసుతుల అదనరము

చేక సరియైన ఫిలింగ్ నుండి బాగుగ పని చేయుచున్నది. (738)

చలము వారు యీ క్రింద అక్రెడిటెడ్ వ్రాయవలెను

గ్రంథి బంగారాణ. మేనేజింగ్ ప్రొఫెసరు.

ప్రొఫెసరునితో నడుచు పుట్టు, రావలెను.

కృష్ణామండల సభ.

గ్రామసిబ్బంది జీతాభివృద్ధి తీర్మానము.

గ్రామ సిబ్బందియొక్క జీతాభివృద్ధి తీర్మానము యా మూలప్రకారము ముఖపొందించబడి సభవారితో ఆమోదించబడినది. అయితే యాతీర్మానమును బలపరచుచు శంకర సుబ్బారావుపంతులుగారు చెప్పిన కొన్ని యంశముల నీక్రింద పొందుపరచుచున్నాము. కనుక చదువరు లందఱును గ్రామాభివృద్ధి కోసువారును చక్కగ పరిశీలించి వారివారి యభిప్రాయముల నీప్రతికా ముఖంబున వెల్లడించెదనని నమ్మకము. సుబ్బారావు పంతులుగారు చాలకాలము కృష్ణాగోదావరి జిల్లాలలో అనేక తాలూకాలో రవిగూడెం ఇన్ స్పెక్టరుగ నుండుటచేతను, దరిమిలాను తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్ లోనుండుటచేతను, యానుభవమున యువకావనీతనమును పొందియుండుటచేతను, వీరికి గ్రామసిబ్బందియొక్క మంచిచెడ్డలను, కష్టనిష్ఠలను బును కరతలామలకంబు లని చెప్పవచ్చును. గవర్న మెంటు పరిపాలనకు ముఖ్యాధికారులైన గ్రామ సిబ్బందియొక్క జీతాభివృద్ధి గావించుటకంటె ముఖ్యకార్యము గవర్న మెంటువారికి నతీయముకాక లేదనియు, వారికి వృద్ధిచెప్పుచున్న జీతములవారు చేయుచున్న పని కంటెమాత్రము చాలవనియును, వా రిప్పుడు జీతాభివృద్ధి నిమిత్తము వెనుకను మొలకలన్నియును కేవలము నిజమనియు అవసరమే కానియు, మనప్రముఖు లెన్నిప్రముఖులును జీవనము నిఫలము లగుట కనుకోవలసియు మనియును యుక్తియుక్తియుగ చెప్పుటయేగాక తీర్మానము మామూలు ప్రకారము గ్రంథము చేయుచు ముజీయిం ప్రాధికారాద వారికి కలవరపని యున్నదని నడిచిరి. గ్రామసిబ్బంది గవర్న మెంటు కార్యములకేగాక గ్రామప్రజల సౌకర్యమునకును, ఆరు రాగమునకును, ఆవశ్యకము అనియును, గ్రామకార్యము లన్నియు పూర్వకాలమునుండి గ్రామమునకు కరణముల చేతను వెలసినవాడవేతను నెరవేర్చునది గ్రామనెయ్యదిక గ్రామ సౌఖ్యమునకు మూలకారణమై యుండవలయును, నిరీకల యిట్టి క్లితి ప్రతిగ్రామములోను మాత్రీ, అనేకపార్టీలు, అనేక క్లాస్ లములు, అనేక వ్యాజ్యములు, అనేక క్రిమినలుకేసులు, అనేక పోల్సులు ప్రారంభమై, ప్రజల నెమ్మదికి, సుఖజీవనమునకు భంగము గలుగజేయుచు వెళ్ళుచున్నది. భవనప్రము కలుగజేయుచు, ప్రజలను బుక్కాపకీరులుగజేసి ఆరుర్యాదపాల్గు చేయుచున్నదనియు, ఇట్టిస్థితికి గ్రామ ఎస్టాబ్లిష్మెంటులలోని కలహములే కారణము లనియు, అసంతృప్తి నీ ది కి క యు కొనిపోవకు ప్రజలలో, అ స హ న ము, మాట నమ్మకము లేక పోవుట, వికనుత్వవిహీనము లెక్కిన కారణములవలన, గ్రామ ఎస్టాబ్లిష్మెంటులలోని కలహము లకు పూర్వముగను, గ్రామకలహములకు మొదలుగను అసిస్టెంటు కరణములు, మనీగార్డు కారకులనియు, వీరివలన హెడ్ క్వార్టర్ కరణములకు మునసబులకు కలుగు నష్టము మేమియును లేదనియు, వీరు ఏపనియు స్వయంత్రముగ చేయకూడదనియు, వీరు చేయు ప్రతిపనికీ మునసబుకరణములే పూచివడవలసి యున్నదనియు, అందుచేత వీరుచేయు పను లన్నియు తిరుగ వారు బహుశాగ్రంథ మాదుకొనకలసిన ఆవశ్యము గలదనియు, గవర్న వీరికి తొలగించి వీరి జీతములను మునసబు కరణములకు ఇప్పించిన వారికి జీతాభివృద్ధి యగుటయేగాక వారికి సంబంధి కలుగుటయు పూర్వముకంటె పదిరెట్లు హెచ్చుకొనో వారివలన నెరవేర్చుటయు తటస్థించవలసియును, గ్రామకలహము పార్టీలును, తక్కినోవునయు, కొంతగ రాబోవు పంచాయితీ బాధ్యుల మునసబు కరణములకు వికనుత్వము కలిగి పరిచేయుటకు లేకు పదుపాయమును అవకాశమును సంభవించక తప్పదనియును కూడ ముచ్చటించిరి. కొవ్వూరు తాలూకాలో అసిస్టెంటు కరణములను మనీ గార్డు ను తీసివేసినట్లు వినుచున్నా ననియు ఈ సంక తే నిజమయిన యెడల వారి జీవితములను మునసబు కరణములకు ఇప్పించుట న్యాయవిరుద్ధముకాదనియు ఆలాగున యిప్పించకపోవుట కనుక వీరిను మనియు కూడ చెప్పిరి. ఇకను గ్రామనవృత్త జీతాభివృద్ధి విషయము, కొన్ని గ్రామములలో అవసరముగ మెచ్చునచుండి నవృత్త ఉండుటయును, కొన్నిటిలో అవసరము కలిగియున్న ను తిక్కన నవృత్త ఉండుటయును, ప్రతిగ్రామముయొక్క అవసర అవసరములకు కనిపెట్టకుండ గ్రామ సిబ్బాగ్ను బట్టియు జనసంఖ్యను అనుసరించియు, ఈ నవృత్త సంఖ్య నిర్ధారణ చేయబడిన దనియు, ఇది కేవలము పోలీసులు అనియు, కనుకనుండ కూడులేని 15 గురు నవృత్త

యున్న గ్రామము, ఉత్పాదకముతో సంతుష్టితో పనిచేయు 10 మంది నవృత్తచేత ఎక్కువ శ్రద్ధగను ఎక్కువ బాగుగను నెరవేర్చబడగల దనియు, ఒకనికి నెలకు రు 4 ల చొప్పున 15 గురు నవృత్తకు నెలకు రు 60 లు అగుననియు యా మొత్తముకే నెల 1 కి మనిషికి రు 6 ల చొప్పున పదిమంది నవృత్తను ఏర్పాటు చేయవచ్చుననియును ఈ ప్రకారముగనే ప్రతి గ్రామమునకు నేర్పాటుచేసినయెడల గ్రామ నవృత్త జీతాభివృద్ధి సమస్యకూడగవర్న మెంటువారికి అలాయిదా ఖర్చుయే మాత్రము లేకయే భయపలు కాబడదని యున్నదనియును చెప్పిరి. వారి అనుభవములో 9 గురు నవృత్తకుల ఒక గ్రామములో జీతములు చాలవనే హేతువులైన 6 గురు నవృత్త మానుకొని దనియు, ఒక సంవత్సరమునుండి కొంతవృత్త దొరకక ఆ పోల్సులన్నియు ఖాళీగా మిగిలినయును, మిగిలిన ముగ్గురు నవృత్తలో ఒకడు సగము గ్రుడ్డివాడనియు, రెండవవాడు త్రాగుబోతునియు, మూడవవాడు కడుపువ్వునయు వేరు సంపాదనకు అన్యులగుటచేత యీ స్వల్పజీతమునకే ఆశించి యున్నా రనియు, ఈ ప్రకారముగనే అనేక గ్రామములలో నిట్టి యువావారణలు కలవరియు అందుచేత నవృత్త సంఖ్య తగ్గించి యయినను వీళ్ళజీతములు వృద్ధిచేయుట మిక్కిలి ఆవశ్యక మనియును నుడిచిరి. అంతట ఆగ్రాసనాధిపతి గారు ఈ సంకలు లన్నియు వారాప్రతికలలో బాగుగ చర్చించునట్లు ముందు కాన్ఫరెన్సులో తీర్మానము వెల్లడుట యుచితమనియును ఇప్పటికి మామూలు తీర్మానము ఆమోదించుట మంచిదనియును చెప్పినవారివల పయినచెప్పబడిన సంకలులో ఈమామూలు జీతాభివృద్ధి తీర్మానమును బలపరచుచున్నానని సుబ్బారావుగారు చెప్పిరి. కనుక యీసంకలు చదువరులకు, గ్రామ మనసలు కరణములకు గ్రామసిబ్బంది సోపానంధకును చక్కగ పరిశీలించి, గవర్న మెంటువారు ఎత్తువదనము కావలెననే యుద్దేశ్యముతో గ్రామసిబ్బందియొక్క జీతాభివృద్ధి సమస్యను వెనుకకు ద్రోముచున్నా రు గవర్నను, అట్టివ్యయమును ఇప్పటి సమయమున పెట్టక తప్పదని ప్రతిసంవత్సరము కాన్ఫరెన్సు లలో తీర్మానములు గావించుటకంటె వైన చెప్పిన క్లితిగ అలాయిదాఖర్చు యేమాత్రము లేకనే యుక్తయేర్పాటును చేయుట యుచితము గనుకను, రాబోవు కాన్ఫరెన్సులోగ యీసమస్య నిర్ధారణచేయుచునని నమ్మెక.

నరసాపురము, ఏప్రిల్ 20. ఒక ప్రేక్షకురఁడు.

ప్రాధనరు రామమూర్తి నాయుడు

గారి ప్రోగ్రాము.

బాపట్ల	23-4-17 & 25-4-17	3	"
బెజనాడ	25-4-17 to 29-4-17	4	"
బండగు	30-4-17 to 2-5-17	3	"
గుడివాడ	3-5-17 & 4-5-17	2	"
గుంటూరు	5-5-17 to 7-5-17	3	"
తెనాలి	8-5-17 to 11-5-17	4	"
ఏలూరు	12-5-17 to 15-5-17	4	"
రాజుచోడె	16-5-17 to 19-5-17	4	"
ఆమలాపురం
గాజోలు
నరసాపురం
పాలకొల్లు
భీమవరం
తణుకు
అత్తిలి
వెంటపాడు

నోటీసు

ప్రకటన చేయుటకు 500 జట్కాయుమీద యుగడు స్థలము కావలెను. నెలనెలకు ఖాసుగలు ధారాళముగా ఇవ్వబడును. (763)

ఈక్రింది చిరునానాకు వ్రాసుకోవలెను.

తెపాలు పెట్టె నం 100.

C/o మానేజరు ఆంధ్రపత్రిక, మద్రాసు.

శారదాంబ

ఇది శ్రీధర్మబోధిని యగు నాటకము.

నెల 0-4-0 మూత్రమే పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రిక ప్రెస్, రి, తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయల్పొప్పులు - ఫిలుములు - డేరాలు - గ్యాసుడిజములు - బొమ్మలకార్డులు - గారడీ పుస్తకములు విక్రయించెదము. కాట్టలాగు కావలెనా? (592)

బి. ఈశ్వరప్ప అండు సర్క్యూల్ షాపువలనము

మదరాసు నన్యము (700)

మేలైన బందరాకుతో తయారు చేయబడ్డది.

ఒకపాండు లేక 18 పలములు రు 1 0 0

ఒకసేరు లేక 8 పలములు ,, 0 12 0

ఒకవీతే లేక 40 పలములు ,, 3 0 0

ఎస్. ఉల్ సెలి అండ్ కో, మదరాసు. ఈ.

S. Woolsey & Co., MADRAS. E.

ఆంగ్లేయవైద్య యోగచంద్రిక

డాక్టరు వి. గోపాలకృష్ణ యం.డి. గారివలన తెలుగుభాషలో రచియింపబడినది. శ్రీ పురుషోత్తములు తమ తమ కుటుంబములలో తెల్లించు సమస్తవ్యాధులకు స్వాలేముగ వైద్యముచేసికొను నటుల సులభవెలకు లభించే మంచి యోగములు యందు చేర్చబడియున్నవి. ఆయుర్వేద, యూనాని, ఆంగ్లేయ వైద్యులయొద్ద యీగ్రంథ ముండి తీరవలయును. ప్రతిగ్రామమునందు యీపుస్తక మావశ్యకము. దీనివెల రు. 1-4-0 మూత్రమే.

పు. లక్ష్మీనారాయణ శాస్త్రిగారు బి. ఏ, (750) రూబీ హౌసు, కాకినాడ.

126 చిన్న పురుగులు 100

పెద్ద పెద్ద బట్టతలను జేయును.

యండు, బోడి యగుట, వెండ్రుకలూడుట, పుర్రెవై జల, అన్నియు ముందుపురుగుల వల గలుగును.

నాతకులారా! ఈ పురుగునలె కెయింబరట్లు, నిధి వినియములేక మీరు పనిచేసినచో మీ మీ కృష్ణములలోని శిలకొట్టెలు బంగారుతో నింపబడి ముందును.

తీరికలేక పనిచేయుమందు ఈమందు పురుగునకు, అతివ్యాధికయి పేరొందిన తేనెటీగ సహకారిగా నుండదగినబంట్లు. మందు ఆగంధియునైన వెంటనే నీకో ధి నిష్పంధద్రవ్యముల నుపయోగింపక ఈ పేక్షించిన అచితకాలముననే బట్టతల వారిలో సహధాన్యి గావలసివచ్చును. కావన నిట్టి పగవశతువును

“కామినియా నూనె”

సహ నుమన సంహరింపుడు. యండును బోగొట్టును. వెండ్రుకలను రాలనిగ్గును. పుర్రెయండును బోగొట్టును. కలకట్టుకు పరిమళ ముంధ్రనన్యము.

ఈరీతిని, నకలు నూనెల 4 గూడు చేయువారి మోత మన పడకుడు.

శిల బాక్స్ 1-1 రు. 1-0-0 వి. పి. రు. 0-4-0

 2-2 రు. 2-0-0 వి. పి. రు. 0-7-0

 ఉ చి తి యు.

ఈ నుగుణముల గుణావళియును, ఆర్థశాటికీ రంపుకొనువారి కెల్ల ఒక వారు వాడుకొనుటకు సరిపోవునంత వానె గల నీనా ఉచితముగ బంపబడును.

పోలు ఏజెంట్లు:—

ఆంగ్లేయరెజిస్ట్రార్ డ్రగ్ అండు కెనుకల్ కౌంటె, నెం 155, హుమ్మనపేట పి, పొంబాయి

మద్రాసు యేజులు:— మెరాతాపురబోత్తూపూర్తి, 29, వై నాబాబుగోడ, మదరాసు.

రెండవ మలబారు రాష్ట్రీయ మహాసభ.

అధ్యక్షులగు సి. పి. రామస్వామయ్యగారి ప్రారంభోపన్యాసము.

నాకు స్థానిక విషయములు తెలియకుండుటచే నే నధ్యక్షుల కన్నడను గానను వాదము సహేతుకముగాని అపుడపుడు స్థానిక ప్రోత్సాహములతో నెట్టి సంబంధమును లేనివా రెవరైన మీ రాష్ట్రమునకు సంబంధించిన విషయములను చర్చింప వలసరము గలదు. కాంగ్రెసు సభాసభ్యుడ నగుటయు 10 సంవత్సరములనుండి ఆర్థిక రాజకీయ చరిత్రల నధ్యయించుచుండుటయు నే. మీరన్నతలకు భావించి నన్నీయధ్యక్షులకు నియోజించి యుండురు.

మండల సభలందు మండలమునకు చేరిన యిబ్బందులను తొలగించుటను గూర్చియు మండలాభివృద్ధి కవసరమగు విషయములను గూర్చియు చర్చింపవలెను గాన ముఖ్యముగ దేశ భావలయందే చర్చింపవలెనని నాయభిప్రాయము గాన దేశ భావలయ నుపన్యాసమును వ్రాయగల యధ్యక్షుడుండట చాల శ్రేష్ఠము. ఈ సభలు జనసామాన్యమునకు పకరించి వారికి రాజకీయ విషయములు మున్నగు వాని నన్నిటిని నేర్పవలెననిన శాశ్వతముగ తాలూకా జిల్లా సంఘముల నేర్పవలెను. ఆ సంఘముల కీ మహాసభతో సంబంధ ముండవలెను ఆ సంఘముల వారు వత్సరము పొడుగునను పని చేయుచు సాధికారముగ మాటలాడ గల ప్రతినిధుల నీ సభలకు పంపవలెను. ఇట్టి సభలవలన గలుగు ప్రయోజనము గూర్చి అనిబిసెంటుగారు చిత్తూరు మండల సభయందు స్పష్టముగ వివరించియున్నారు. మండల స్థాయిసంఘముల నేర్పవలెను. గ్రంథములను ప్రకటించియు పఠనమందిరముల నేర్పవలెయు విషయములను సుమారుపట్టయును ప్రజలకు విద్యనేర్పటయును జరుపవలెను. మరియు నట్టి సంఘములందు జమిందారులను భూస్వాములను చేర్పవలెను. సక్రమముగ నిట్టిసంఘము లేర్పవలెననినచో శాసనసభ్యులకును దేశభిక్షులకును మండలముల ఆకర్షకతలగుగూర్చి స్పష్టముగ తెలుపుట కిది సమర్థము లగును. మరియు ప్రపంచమునకు సంబంధించిన, రాజకీయ విషయములందు మండలవాసులు సంబంధము కలిగించుకొనవలెను. లేనిచో నియోజకుల నియోజితులను సరిగ పరిశీలించుట కవకాశ ముండదు. మండలవాసులు మండల విషయములను మాత్రమే చూచుకొనుచు దేశీయ విషయములను విస్మరింపరాదు.

స్వపరిపాలనము.

కాంగ్రెసు మహమ్మదీయ సంఘముల వారేర్పరిచిన స్వపరిపాలనా విధానమున కన్ని మండలముల వారును తాలూకాల వారును తోడ్పడవలెను. సామాన్య శాసన సభ్యులు 19 గురును వ్రాసిన సంస్కరణముల నామోదింపవలెను. దేశీయుల వీని నామోదింప లేదని కొందరు వదించు చున్నారు. కాని వాని ననుసరించుట దేశీయులకు ముఖ్యవిధి. అట్టియో మోదము నిట్టి మహా సభలయందే మనము వెల్లడింపవలెను.

శాశ్వతముగ పురోవృద్ధివిధానము నేర్పరపక తాత్కాలికముగ దానికి ప్రతిబంధకమగు నొక స్వల్పలాభమును మాపుట మరియు అనర్థకము. కాంగ్రెసు సంఘము వారు నూచించిన స్వపరిపాలనా విధానమువై చాలాభిండనలు కలిగినవి. నాకానైన కదళి స్వపరిపాలనములు లేకుండను స్వపరిపాలనము చాల అధినివేశములకు కలిగియుండె ననువిషయమును విమర్శకులు మరచుచున్నారు. ఏదేని యొక కక్షి వారి అధికారము తగ్గినపుడు రాజీనామాల నియమండ్రి కార్యనిర్వాహక సంఘములు పనిచేయ నేర్పాటుగల దేశములు గూడ గలవు. 1899-1902 సంవత్సరములధ్య దక్షిణాఫ్రికాలో బోయరులకును బ్రిటులకు చాలవిరోధము కలిగియుండెను. మరియు నచట కాఫీరులు మున్నగు విజాతియులు వెక్కుమంది యుండిరి. కాని వారికి స్వపరిపాలన మియ్యబడినది. వారందులకు సమర్థులనిపించుకొనిరి. ఫిలిప్పయనుదీవుల విషయముగూర్చి గోనావరీమండల సభయందు నామిత్రులగు సేరి నారాయణ మూర్తిగారు స్పష్టముగ వివరించిరి. 20 వత్సరములలో నాదీవులస్వపరిపాలనమున కక్షములు కాగలిగినచో మనదేశమందుల కక్ష తనుబడెననుటకు చువము చేరుగ నాధారములను చూపవలెదు. స్వపరిపాలనమునకు అనిర్బంధ ప్రతిష్ఠాపనలే ముఖ్యసాధనములని గ్రామప్రజలు నుడివినది ముఖ్య ప్రమాణము. భారతదేశాభివృద్ధికి ఆర్థికపరిశ్రామిక స్వపరిపాలనమే ముఖ్యసాధనమని రా. బి. పి. త్యాగరాయశ్రేష్ఠిగారు చక్కగా నుడివరి. దేశమునందలి గృహసాయ పరిశ్రామికాభివృద్ధి స్వపరిపాలనమునందే యుమిడి యున్నది. దేశీయుల

రాజ్యక్షిని సందేహించుచు మాటలాడు వారు స్థితి గతులను బాగుగ గ్రహింప దగును. ప్రజాను కూలయులగు నుద్యమముల యభివృద్ధి కెక్కువ వ్యవస్థలను కలిగింపజాలరు. స్వదేశ చరిత్రనునందలి మహావారా శతయులను లెప్పగా గురిపించి అనాలగ్యముగ ను న సాలకులు మనకు స్వపరిపాలనము నొందగదగును గాని తాత్కాలికముగ గలిగిన భిన్నాభిప్రాయము నాధారము చేసికొని పొంగిపొరలుచున్న ప్రజాప్రోత్సాహము నడంచుటకు ప్రయత్నింపరాదు. అందులకు తగిన సమయము కలిగినది. ప్రతికూలభావుల ఆందోళనమును సమరుచేయక నిరంతరమును ప్రపంచమునందలి వివిధదేశముల ప్రజల అభివృద్ధికి తోడ్పడుటయే బ్రిటిషువారి ఘనతకు చూలకారణము. అనువాక్యమును మీరు గృహపరచదరను. ఉదారభావముతో గూడిన సానుభూతి అత్యవసరమని చున సార్వభౌముల నతిచ్చి. అట్టి యుగారభావమే యిప్పుడు కొరతగా నున్నది. కొన్నివేల మంది అంగ్లేయుల చేతిలోనుండి కొన్ని లక్షల మంది భారతీయ విద్యార్థుల చేతిలోనికి పరిపాలనముచ్చుట లాభకరము గాదని కొంద రుచున్నారు. కాని కాలక్రమమున లక్షలు కొట్టగను. మరియు విద్యార్థులు జనసామాన్యమునకు ప్రతినిధులు కాజాలను విషయమున న్యాయమూర్తి అబ్దుల్ రహీంగారు స్పష్టముగ వివరించి యున్నారు. కొట్ట కొలదిగనున్న భారతీయ పాఠశాలలకు భారతీయ విద్యార్థులకంటె పాశ్చాత్యులే తగిన ప్రతినిధులని వారెల్లు చెప్పకొన గలిగిరో దురూహ్యముగ నున్నది. పాశ్చాత్యులలో చాల మందికి దేశభావన సరిగ రానికతమున వారు జనసామాన్యము నకు సంబంధము లేనివారుగా నున్నారు. అట్లు జనసామాన్యముతో పరిచయమును కలిగినవారు చాలకొద్దిగ నున్నారు. భారతీయులకు దేశభావ భావము సహజముగ నుండును ఆచార్యురహేరములలో భేదము లేనే లేదు.

భిన్న సంఘములుండటయే స్వరాజ్యప్రాప్తికి బలవదాటకమను విషయమున అట్టి స్వరాజ్య మొనగబడిన పిమ్మట నే కెనడా మున్నగు దేశములందు భిన్న సంఘములవారు తమ భేదములను సవరించుకొన గలిగిరి. అప్పుడు కెనడాలో నున్న భిన్న సంఘము లిప్పుడు ఇండియాలో లేనే లేవు.

ఈదేశమునందెన్ని భిన్న జాతి మతసంఘములున్నను నేడు జాతీయతదేశము నందంతట ను వ్యాపించినదనుట కెట్టి సందియము ను లేదని చెప్ప వురిలో 23వ కాంగ్రెసు మహాసభ జరిగినపుడు గోఖలేగారు నుడివరి. ఈరాజధానియందు బ్రాహ్మణులు ఇతర సంఘములవారికి ఈవ్యయ కలిగించిననుట అసత్యమని నేననను. ప్రాచీనకాలము నందు బ్రాహ్మణు లితరసంఘములవారికి విద్యను నిగ్రాహించి రినియు అట్లు తాము గుత్తానుచు బ్రాహ్మణులే సర్వస్థానముల నాక్రమించిరినియు విమర్శకులు నింద మోపిరి. ఇది అంతయు సత్యముగాదు. మరియు భిన్న మతాచారములగుల మహమ్మదీయ సోదరులు వైరుధ్యమువలన కలుగునష్టములను గుర్తించి యుండఁగిక సంఖ్యాకులగు బ్రాహ్మణేతరుల తేచుమును గోరువారు వైరుధ్యమునగలుగు నష్టమును గుర్తించకుండుటోచనియ్యదు. బ్రాహ్మణపంచములకుగల భేదము బ్రాహ్మణేతరులలోని భిన్న జాతులలోగూడ భోజనసంబంధ విషయములందు తీవ్రముగ నున్నది ముఖ్యముగ నుద్ధరింపదగిన వారు సంఘముకు మారులై ఆగ్యురహేరములకు లగుచున్న పంచమాదులు. వారికి హెచ్చుగ సహాయము చేయకున్నచో వారు కేవలము విజాతీయులగుదురు. వారికి తోడ్పడుటలో ధార్మికత్వమనియు సోషలిజమునియు తలంపక సంఘ ప్రవేశమును భావముతో గడంగి పనిచేయవలెను.

ఈ సందర్భమున నేను జన్మింపవత్రికా స్థాపనమును గురించి నుడువకుండుట సముచితముగాదు. దక్షిణదేశము నందరు భిన్న జాతుల విభేద మధికముగ నున్నది. అందు భూము జిల్లాలయందె హెచ్చుగ నున్నది. మలబారులోని వారలీని భేదము నంతగా పాటించుట లేదు. ఇచట బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులకు గాక పంచములకును తదితర వివిధ సంఘములకును కలిగి యున్నది. శ్రీవిద్యున్నగు విమలములను నాయకు సంఘము మిన్నయై యున్నది. విద్యార్థులు తక్కిన వారిని పోషితలోకముగ జూచుట బ్రిటిషు అమెరికా దేశము లందు గూడ గలదు. ఇచట గూడ బ్రాహ్మణులభావ ములే యున్నది.

ఇదియంతయు నిజమైనను వీనినిగూర్చిన విమర్శము సముచితమని నే నజాలను. బ్రాహ్మణేతర సంఘములవా రొందొరుల చులకన జూచుకొనుట మానవమనఃపుడు వారు తిమ్మి బ్రాహ్మణులు చులకనగజూచుచున్నా రనుట సమంజసముగాదు. వివిధసంఘములను మతములను క్రైస్తవ మహామతము నందువలె హిందూమతమునందును గలవు గాని నది రాజకీయ పురోవృద్ధి కధ్యంతికరములకుటయందక్షము లేదు. మరియును స్వగల్గింపించి మత్స్యముల హెచ్చుచేయుట సముచితము గాదు. సంఘభావము గలిగించుటకు శత్రుశత్రుల నుపయోగించుట కక్షము. వజ్రాశ్రమస్థు సంఘముల నేర్పరచి వజ్రవియోగక్షత్రము. మరల స్థిరమవుప జూచుట ప్రస్తుత సమయమున తగిన పని గాదని తలచుచుండ నంతకులె నునాగురు బ్రాహ్మణేతరేద్యుల మొకటి తలయెత్తినది. ఆయాసంఘముల వారు తమ విడ్డలకు వాని జ్య పారిశ్రామిక శాస్త్రీయ విద్యల నధికముగ నేర్పరచిన నచిర కాలమున నీవిభేదము తుద ముట్టునని నాయకు లెరుంగదగును. వీనివలననే బంగాళమున కాయస్థులు బ్రాహ్మణులతో సమానగౌరవమును బడయగలిగిరి. విద్యావ్యాపనముకలననే భేదభావము తొలగి సమిష్టిభావము పెంపొందగలదు.

అయినను మతాధిపతులు గూడ కాలానుగుణ్యముగ మెలగవలచి రనుటకు మంధికోణము శంకరాచార్యులకము వారు పూనిన ప్రయత్నము ముఖ్యోపాచారముగా నున్నది. మలబారు

ఇతర మండలముల వారికి గల వెక్కు. ఇప్పుడు లు మలబారు వారికి లేవు. 13 వ శతాబ్దమున వీరుండలము నుసంపన్నులని 1246 లో కల్లకొటను చూచిన కోవెలుమాను వివరించెను. కాలికో అనుమేన కల్లకొటవలననే కలిగినది. పూర్వము పరిశ్రమలకు చాల వానికెక్కిన మీసప్రణయము నేకు పరిశ్రమలన్నియు పాశ్చాత్యుల యాధీనమందున్నవి. గాని ఇటీవల కొన్ని పరిశ్రమలు దేశీయులవలన నేర్పింపబడుట సంతసద్రవము మొక్షముమీద నిచట వ్యవసాయము కంటె పరిశ్రమధికము గాని పరాధీనత చాల హెచ్చుగా నున్నది. అది తొలగవలెను.

సాంఘికాభివృద్ధి

మలబారుజిల్లా నందు అభివృద్ధిగాంచుచున్న కొబ్బరి త్రాడు, చాపలను నిలవచేయుట, కొబ్బరియా నెతీయుట మున్నగు పరిశ్రమలను ఈజిల్లాలయందు కూడ ప్రవేశజెట్టి పరపతి సంఘమువారు పరిశ్రమల నభివృద్ధిజేసి ప్రజాప్రభుత్వమునకు అర్హులమని స్థాపింపవలయును. పరిశ్రమలే ప్రజాప్రభుత్వమునకు మూలకారణములు. సాంఘిక బలముచేతను, సాంఘిక ఆదర్శములచేతను మనము ప్రజాప్రభుత్వవాదమున నెగ్గగలము.

తాలూకా జిల్లాబోర్డులు.

తాలూకా జిల్లాబోర్డుల పరిపాలనకు పాశ్చాత్యుల ప్రామేయము నవసరము లేదు. స్థానిక రాజకీయసభలు పూర్వమే మనదేశమందున్నవి. వీనికి ప్రమాణముగ పూర్వము మధతఖండమందు పట్టణ పరిపాలక సంఘములు కలవనియు వానిలో 30 మంది సభ్యులుండిరినియు ఒక్కొక్క సంఘము నకు 5 గురు సభ్యులు నియోగింపబడి పరిశ్రామిక విషయములను, ఆర్థికదేశీయ వ్యవహారములను, జననమరణముల లెఖ్యలను, వర్తక వ్యాపారములను, తూనిక రాశ్యను తగికి చేయుటయు కర్మాలయపు అధికారమును, వర్తకము చేసికొనుటకు ఉత్తరువులు జారీచేయుటయు, పన్ను మొదలయిన వానిని ననూలుచేయుటయు ఆది గాగల వ్యవహారములను నిర్వహించు చుండెడివారనియు మెగాస్తనీసుగారు నుడివి భరతఖండ గాజధానిని వర్ణించియుండిరి. ఈసంఘమువారే కట్టెములను పెద్ద భవనములను తిణిభిక్షాడ నేనెడివారట. మనకు స్వపరిపాలనా శక్తి స్వయముగ లేదనియు పాశ్చాత్యుల సహాయముచే నిట్లు కొరుచున్నా చనియు విలంబవాదము. తే నెడివారికి సమాధానము నిమిత్తము ఈసంగతిని తెలుపవలసి వచ్చినది. మన స్వపరిపాలన వాంఛకు సాధనసంపత్తు జున్నచో దానికడోహదములేప్ప వేకొక్కటి ఆవసరము లేదు. దానిని కుకా గ్రబుద్ధిచో అభివృద్ధిజేసి సంకల్పసిద్ధులగుటయే ముఖ్య కర్తవ్యము. అధికార విభజనాధికారులు తాలూకా బోర్డులకును జిల్లా బోర్డులకును స్వపరిపాలక పద్ధతులను ప్రసాదించి తగినంత ఆధారముల కలుగజేసి యెక్కువ స్వాతంత్ర్యము కలుగజేయవలయును అధికార విభజన పంచాయితీ వారి రిపోర్టులు జూచినపక్షమున ఎవట జిల్లాబోర్డులకు ఎక్కువ స్వాతంత్ర్యము కలదో ఆయాబోర్డులు జయకరముగ కార్యముల నన్నిటిని నిర్వహించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. స్థానిక స్వపరిపాలనకు గాగ్రుపంచాయితీలు ముఖ్యసాధనములన్నట్లు ఈతాలూకా జిల్లా బోర్డుల అధికారమును జిల్లా విస్తీర్ణముకంటె తక్కువ ప్రదేశములందు పరిణమించునట్లు

జేయవలెను. తాళాకాజిల్లా బోర్డులకు స్వతంత్రాధికారముల నిచ్చి ఆర్థికపరిపాలనలనుగూడ స్వాతంత్ర్యము నీయవలయును. ప్రజాగంధర్వమును, ప్రజల వాంఛలను పురుకూర్చుటకు తాళాకాజిల్లాబోర్డులు పనిచేయవలెను. ఒకస్వాతంత్ర్యము నిచ్చుటయేగాక విశ్వాజిత సభ్యులను ఏర్పడి అగ్రానాధిపతి నెన్నుకొనునధికారముకూడ ప్రజలకు ప్రసాదించినచో తాళాకాజిల్లాబోర్డులు ఆమోఘముగ సిద్ధిబడయగలవు. ప్రస్తుతముగ సాధిక కార్యసభలలో ప్రత్యుత్తరముచేయువారు "ఇది తరుణముకాదు" అనుమాటను మానవలయును. ఇట్లే చేయుచుండినచో ముఖ్యవిషయము లన్నియు పరిపాలన పోగలవు.

ఇటీవల లోకలబోర్డు జిల్లాబోర్డు పట్టణ పారిశుధ్యసంఘములకు కొంచెము సవరణచేయుటకు కొన్ని తీర్మానములు పాఠించబడినవి. చట్టములకు గూడ సిద్ధముచేసిరి. కాని వీనిని అనుమతినికే జెచ్చినను తాళాకాజిల్లాబోర్డుల అధ్యక్షులకు ఉచితాధ్యక్షులకు ఈ సంఘములసభ్యులే యెప్పుకొను సభికాద సెచ్చినగాని ప్రయోజనముండదు. ఇట్లు నియోజనాధికారమును మనము బడసినచో మన కార్యభారములను గురించ గలవాదుగుము. అధికార పరిమితిను లేకుండ తాళాకాజిల్లాబోర్డుల వారు కష్టమును తయంతట తాము కార్యభారముల నిర్వహించినచో ఎన్నటికిని మనము నెరవేర్చవలసిన విధము మనము నేర్చుకొనజాలము. వారిని గ్రహించుటకుండ కష్టము. వైచేప్పబడిన అధికారము లీరుబడనిచో విషయము ప్రయోజనము లేదు. 1895 సం॥న పాన్థమెంటువారి స్థానిక పరిపాలనసంస్థాన సంస్థానమున పంచాయితీవాన్థ ఇట్లు నుడిచిరి:— "లోకల బోర్డులకు తగిన అధికార మొసంగి కష్టతలము నీయనిచో నీ కార్యాలయములవలన ఏ ప్రయోజనముండజాలదు. ప్రజాభివృద్ధికలుగను. ప్రజలకష్టములు గట్టెక్కవు" అధికారాధ్యక్షుకు ఎంతకాలములోకలబోర్డు వ్యవహారముల చూచుచుండునో అంతకాలము అనధికార సభ్యులవాన్థి కలసి పనిచేయుటకు అనకాశముండదు. స్వబుద్ధిని వికసించుకేసును, గ్రామపంచాయతులలో జిల్లా ఆధికారులు పోకర్తము కలుగజేసికొన గూడవని రిప్పను ప్రభువుగారు ఖండితముగ పలికియున్నారు. ఇటీవలకూడ అధికారవిభజన పంచాయితీ సభవారుకూడ అధికారాధ్యక్షుని జిల్లాబోర్డులకు నియమించిన జనకరముగ నుండునని తరు అభిప్రాయమును తెలియజేసిరి. కష్టకా గోతరమువారు కష్టకరమిచ్చి పట్టణపరిపాలనాధ్యక్షులకు అనధికారము నీ నియమించి వీరిని సాంధ్యంతే యెప్పుకొను సభికాగము నీయవలెను.

డిప్రెస్సబోర్డు రైల్వేలు.

ఇటీవల ఇనుపదారు లన్నియు ప్రజాధికారములలోనే ఉండునట్లు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి వినుటకు చాల సంతకముగ నున్నది. పర్య సామ్రాజ్యసంఘము మొదలైనవి ఏర్పరచినచో మనము ముఖ్యముగ భారతదేశ పరిశ్రమలను ఆభివృద్ధి చేయునట్లు ఈ సంఘమువారికి అది ముఖ్యకర్తవ్యమని తెలియజేయవలెను. ప్రస్తుతమువారు భారతదేశ పరిశ్రమలపై స్వాతంత్ర్యము ప్రకటించి ఆతిథిలాభములు కలవని నెమ్మ సాయము తెలిసిన సంకల్పే. వీనికి తార్కాణము:— హిందూదేశ యనుపదారులపై జిల్లాబోర్డు వారు యనుపదారులను తరు అధికారము క్రింద ఉంచుకొనుటకు ప్రయత్నించినచో తగిన సామ్యము కాదును, ప్రజలు కలసి సహకారములను. తేనిచో దొంతకమువారిని నమ్ముకొన్నచేయవలెను మనము కష్టప్రయత్నము లగుచుము. మన కార్యసాధనలను కాంచము.

కర్మసాయము

ఈ దొంతకమువారు ప్రజలలో నేర్పరచించి పంటలకు సాకార్యములు కలుగజేయుటకై జాగ్రత్తములను చేయుటలను లేక మామలను నియమించవలెను. దీనికి కలయుకర్మసాయము భూస్వాములనుండి గాబట్టవచ్చును.

విద్య.

ప్రస్తుతమును దేశమునకు ముఖ్యముగ మూడు చేయవలసిన సాయ మేరున్నది:— పల్లెలందు పాఠశాలలను సవరణ చేయవలెను, గ్రామములందున్న ప్రజలకు ఆరోగ్యపరిశుభ్రతలను గురించి విద్య నేర్పుట మున్నగునవి—వీనికై మిరందరు రాత్రింబడన విధానము లేకుండ పనిచేయవలయును. గ్రామములకు పక్షి ఇండ్లలో పరిశుభ్రముగను, ఆరోగ్యముగను ఉండు పద్ధతులను నేర్పవలెను శివస్వామిలను నియమించవలెను. ఇంతటి దొంతకమునకే కర్మసాయపద్ధతులు గూడ నేర్పు ప్రయత్నముల చేయవలయును. ఇప్పుడు మన దేశవాసమునకు ఇవియే కర్తవ్యములు. దేశభావయందు మనము పామరజనులకు తెలి

యునట్లు సులభమైనవి ఆరోగ్యత పరిశుభ్రత వ్యవసాయము ప్రకృతి కాస్త్రము మున్నగు విషయములనుగురించి భాషాంతరీకరణము చేయవలెను. ప్రస్తుతమును విద్యార్థులు ప్రవేశము కలుగుజేసికొను దానికొక్క మరంత హెచ్చుగ శ్రద్ధవహించి మృజ్జిక లాంతరు శివస్వామిలను విచ్చి పల్లెలందు వసించు జనులకు జ్ఞానమును ప్రసాదించవలయును. పూర్వము వికోపాదేశయను కూడ ప్రస్తుతమును భరతఖండమందున్న విధముగ కొంతమంది విద్యార్థులు కొంతమంది మతజ్ఞులు మరొకందరు పామరులుండెడివారు. విశ్వవిద్యాలయముల వారు సామ్రాజ్యఖండములను పాటకపు జనులందరికిని విధానముగ విద్యను నేర్పునట్లు నిధించినారు. అమెరికా వికోపాఖండములవారు ప్రజానాయకులకును, ప్రజలకును వికోపమున్నచో గాని భిన్నాభిప్రాయములు కలిగినగాని దేశదేశమునకును చుంచినగాని గ్రహించిరి. దీనిచేతనే లండను, పారిసు, బెర్లిను మున్నగు విశ్వవిద్యాలయములవారు కార్మికులకు, పాటకపు జాతులకును విస్తారము ప్రకృతికాస్త్రము మున్నగు విద్యను నేర్పుచున్నారు. విషయములను చదువుకొనుటకు కాలములేవారకే ఏకోవిధముగ నేర్పుట విశ్వవిద్యాలయమువారి విద్యకర్తగృహ గ్రహించి పనిచేయుచున్నారు. ఇట్లు మున్నవారికి ఆయా ప్రత్యేకవిషయములను గూర్చి తీక్షణతకు విశ్వవిద్యాలయములవారు విశ్వయించిరి. సుమును విశ్వవిద్యాలయములవారు శక్తివంతమైన పండితపామరులకెల్ల విద్యాగంధమును మెదజ్జుటకు అనుమానమున్నయులు జరుపుచున్నారు. ఇట్లు కార్యముల నిర్వహించి మన విశ్వవిద్యాలయములవారు చేయనిచో మనలో మనమే ఒకరికొకరు సాయపడి సాధించవలెను. నిన్ను జాతులకును, విద్యనేర్చుకొనుటకు సాధనము లేనివారిని మనలో మనము చదువుకొన్న వారము సుముముగ నేర్పడి రాత్రిపాఠశాలల నెలకొల్పి పాటునడి కొంతతేరువడ అన్ని విషయములను బోధించుటకు శ్రమతీసికొనవలెను. వీరివందరిని ఆభివృద్ధిలోనికి తేలవలయును. వీరి కన్నీటికి ప్రజలెంత సాయముచేసినను చాలదు. తగినంత సామ్యము కావలయును. నేనధికార మతస్థాపకులు దీనికి సాయముచేయ సమర్థులు. దేశస్థాపకులందు ఆదరముగా నిలువయుండు సామ్యము ధర్మకర్తలు జాతీయ విద్యనిర్వహించు శివస్వామిలనుచలయును. మామిల జాతివారును మహమ్మదీయులును విశ్వముగనుండి తమకు కలయు విద్యను పరిశ్రమలను నేర్చుకొనుట ముఖ్యము వలసపద్ధతి

గురించి దొంతకమువారు ఆపుచేయుటకు మోచించుచున్నందున నేనేమియు ప్రస్తావించ సరసములేదు. వాటికే త్వరలయేడ కల వాత్సల్యముచే దొంతకమువారు గొడవొంది పిల్లి వాటముగ వలసకూలీలను పంపుటకు మారవలెనని కొన్ని యత్నములు సలుపుచున్నారు. ఇతరదేశములనలె మా జిల్లాకు బంధక ప్రాంతములన ఇక్కట్లుకలుగకున్నను పాలనాము, కల్లికోటనుండి కొంతమాధులను పోవుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. వీరింతట వీరు యిష్టముతో నేగుచున్న కొన్ని నిబంధనల నేర్పరుచుట నిధించి నేను తలచెదను. వలసపోవు వారికి ఆనట స్థితిగతులను స్పష్టముగ వచ్చు జెప్పి వ్యాఖ్యనిధి గలవారిని ఈ కూలీలకు సహకారులకు నిర్ణయించవలెను. కూలీలు వలసకుపోవుటకు పూర్వముసంతకముచేయుబడెదబడికే వలయు చుద్దటో గూడుకొన్నది. గానిలో లిఖితపూర్వకముగ నున్న సంకతులువేరు. వాస్తవముగ అచటికి బోయిన పిదప వాటిల్లెడు సంకతులు మరొకటి కూలీలకు లేరనిచో భ్రమలు కలుగజేసి తీసికొని పోవుచున్నారు. అచటికిపోయిన పిదప వీరి ప్రతుకు వెనకకు బోయినగొయ్యి, ముందుకు బోయిన నయ్యి అన్నట్లు తలపెట్టించును. కాన త్వరలో దీనిని ఎత్తిచేయునట్లు మనము సాధించవలెను.

యుగాంతర వ్యాపార పరిశ్రమలను గురించి ముఖ్యముగ మనము శ్రద్ధతో పోగవలెను. యుద్ధాంతరమున హిందూదేశయందు వ్యాపారము ఆభివృద్ధిచేసి పరిశ్రమలను వివిధ వ్యాపింపజేసి మనదేశమునకు ముఖ్యధారమును కలుగజేయవలెను. సామ్రాజ్యవ్యాపార పద్ధతులతోసాను భారతములపట్ల కూడ అదేభావముతో వారతనమువారు మొలగునట్లు చేయవలెను. ఇటీవల మూడువర్షాలపై సుంకముల గురించి జరిగిన విషయములందరిని తెలిసినవే. యుద్ధాంతరము దొంతకమువారు భరతఖండవ్యాపారమును ఆభివృద్ధి చేయుటకు సాధనములు తెలుపు దని ఇండియా దొంతకమువారిని స్థానికరాష్ట్రములవారిని కోరినారు.

ఇది సంతోషకరమైన విషయము. సర్వసామ్రాజ్య చక్రక సభలో భారతదేశవ్యాపారముకూడ చర్చింపబడును. అచట తగిన సదుపాయములు మనకు లభించును సామ్రాజ్యాధికారము సామ్రాజ్య వాణిజ్యాభివృద్ధికై పాటుపడునపుడు ప్రజల వ్యాపారములకు అధ్యంతరము కలుగజేయకుండగనే

తమ వ్యాపారమును పెంపొందునట్లు చేయవచ్చును. ఇట్లు చేసినచో ఇండియా ఉత్పత్తికారణభూతురా లగుటయేగాక వస్తువును తయారుచేయుటయుగూడ ముంజందతేనుగలదు. ఇండియా కార్యదర్శి చాంబర్లను గూడుల కామ్రేరు పరిశ్రామికుల నూలునగుటపై ఎగుమతిపన్ను నిధించి దానికి సమానముగ భారతదేశ చక్రకముపై సుంకము నిధించుట కేవలము అన్యాయము. ఏదేశమునకు అన్యాయములేకుండ సమాన పన్నులు నిధించి ఆయాదేశము పరిశ్రమల నభివృద్ధి చేయవలసినదేగాని నేరొకమాగ్గును లేదని వ్యభముగ బలికిరి. తమపరిచాంబర్లను గూడు యిట్లు పలికిరి:— "సామ్రాజ్యమునకు భారతదేశము ముఖ్యధారము కాన చేతిపనులందును పరిశ్రమలందును విశేషముగ ఆభివృద్ధి పొందునట్లు చేసి ఉచితగౌరవమును జూపవలెను" గ్రేటు బ్రిటనులో కూడ యిప్పుడు పారిశ్రామిక విషయమై అనేక పనులన్నియు జరుగుచున్నవి. లంకామైరులో వక్రకసంఘమువారందరు నేరి పాఠశాల కళాశాలలకు కర్మాలయములకును సంబంధముండునట్లు నిర్ణయించిరి. భరతఖండమందున్న అపకర్మదాగ్గులు వినియోగపడుటకు సాంకేతిక విద్యయే ముఖ్యవసరము. ఇదియే పరిశ్రామభివృద్ధికి మూలకారణము. హిందూ దేశయందు కూలి వాండ్లు చువకగ లభించుటచే సాంకేతికవిద్య నగలం బించినచో పరిశ్రమలు లు సుస్థల తీయించగలవు. మన దేశయందు పరిశ్రమల నభివృద్ధి చేయుటకు మన దేశయందు ముఖ్యముగ ప్రజలకు వలయు పాఠ్యములేగొరగాను. నింది పనిచేయవలెను. యుద్ధముచే జపానుదేశము అపారలాభమును తీయుచున్నది. నిష్పత్తులు మన దేశయందు తయారగుచున్న వారే ఎక్కువగ ఎగుమతిచేసి లాభము తీయుచున్నారు. అదెట్లున్నను స్వపరిపాలనాధికార మిచ్చినగాని అధిక వ్యాపారవిషయములను మనము సాధించజాలము. భారతదేశ పరిశ్రామిక ఆభివృద్ధికి ముఖ్యముగ మనము చేయవలసిన దోహదములేవన:— పరిశోధనపని రియల్లము పనివారికి తగిన వేతనములనిచ్చి వారికి తగిన విద్యకాపి వారిబుద్ధిలమును వృద్ధిచేయుట, వ్యవసాయమందుకూడ సుంచి పరిశ్రమ కలుగజేయుట, మున్నగునవి:—

పరిశ్రామిక, వక్రక వ్యవసాయ విషయందు మనము ప్రజలకు, ఆసీరునట్లు చేయవలెను. వీరివందరి పాఠశాలకు పోవునట్లు నిర్ణయించవలెను. మనము ప్రాచును శక్తిలేని ప్రతిమనుజునకు ఈజ్జి చాలఅనుమాలముగ నుండును. ప్రత్యేకముగ భాషాపండితులైనంత మాత్రాన ప్రజాప్రభుత్వమును నేర్పినజాలము. కర్మవిద్యలను చూచి ప్రావీణ్యత గాంచినచో మనము ధన్యులగుదుము ప్రతిరాజకీయ సభతోను పరిశ్రామిక సభకూడ సమావేశము. చేయవలెను. ఒకదాని కొకటి తోడ్పాటుగా నుండువలెను. లేనిచో ప్రయోజనములేదు.

హిందూదేశ రక్షక సైన్యము.

లోచేయుటవలన ప్రతి హిందూవ్యవసాయ జాతీయ ప్రఖ్యాతియు, ఆత్మగౌరవమును అలవడును ఈరెండే భారతమాతృ సేవమునకి మార్గములు. క్రొత్తగ పటాలములలో చేర్చబడు వారికి జీతము:ను ఈప్రకార మియవలయునని నిర్ణయించుట కేవలము అనితేకమైనపని వీరీతము మామృల గురించియును చర్చింపదగును. ఇదివరకుదొంతకమువారుచునలనుచిచ్చిక నేనతో చేరుటకు అనకాశములకలుగజేసినచో శత్రువులను ఈసరికొరపు మాపియుండుము. ఈవిచ్చిక నేనలోవిద్యార్థులను చేరినచో దేశమునకు చాలలభము కలిగిబాగుపడును. పటాలములలో చేరుట చేయనకరమజ్జి పట్టువడలను. అన్ని జాతులనుండి నైనికల నెత్తినచో జాతియత జ్యేష్ఠములకు అనకాశ ముండజాలదు. నిప్పు జాతులపట్ల నీవిభావముకూడ అనుగంటును భారతీయుల యధేచ్ఛగ పటాలములలో చేరుటచే ప్రజాప్రభుత్వము బడెనుటకు హక్కుబడయగలము. ప్రజాప్రభుత్వమునకు చేయవలసిన ప్రయత్నములకూడ అలవడును.

యుద్ధ బుణము.

ప్రస్తుత ఘోరసంగ్రామమునందు మిత్రమండలివారు ధర్మరక్షణకై పోరుచున్నారు. స్వధర్మ పరిపాలన నిమిత్తము మిత్రమండలివారు ప్రాణములకైన జంకక మన నిమిత్తము పోరుచుండుటచే శక్తివంతమైన వీరై సంతోషము ఇవరోలో సమర్పించిన 150 కోట్ల రూప్యములుగాక మరొకంత అధికమనువ్య సాయమును ఒకర్చుట మనవిధిగాన అట్లుచేయవలెను.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ పరిశోధనము:— పరిశోధనములు వెల్లడియగుటకు గూర్చి నీనేటు సభవారు 21 వ తేదిని సమావేశమెరి. జులై నెల 28 వ తేది నుండి మెట్రిక్యులేషను పరీక్ష మరల జరుప నిర్ణయించిరి.

స్థానిక వార్తలు

ఒక మదతానా:—తిరువళ్ళిక్కేటి ఎల్లిన్ రోడ్డు లో రహస్యముగ మదతానా పెట్టినందుకు వేదాచలమునకు 10 రూపాయల జుల్కానా విధింపబడినది. పోలీసువారి ద్వారా పరీక్షించినపుడు దండు కొన్ని దొంగసాములు కూడ దొరకినవి.

దురారంభము:—అల్లాభక్షి 20 ఏండ్ల వయసు వాడు 15-వ తేదీ రాత్రి తిరువళ్ళిక్కేటి యందలి యొక మార్వాడీ యంగడిలో జలతారబట్టులు మొదలైనవి దొంగిలించినందుకు కేసు చేయబడినది. ముద్రాయి నేర మొప్పు కొనెను. 6 నెలల కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

హిందూదేశ యుద్ధముగము:—ఈయనయము మాప్రతినిధి చెన్నపురి జనరలు పోస్టాఫీసుకుపోయి ప్రభుభారతీయ రాజధాని పోస్టుమాస్టరును దర్శించెను. ఈపోస్టు మాస్టరుగారు యుద్ధములను విషయమున చాలశ్రద్ధ తీసికొని బలతులరూపము యుద్ధములను గా నొసంగిరి.

ప్రభుత్వోద్యోగి:—ప్రభుత్వమువారియొద్ద తమిళ భాషాంతరీకరణకర్తగా నున్న డి. బి. భాస్కరాచారిగారు ఉద్యోగమును మానుకొనినందున వారికి బహులు ఎన్. శరవణ మొదలియ్యారు గారు నియమింపబడిరి. నిన్నటిదినము మొదలియ్యారుగారు స్నేహితులకు అల్పాహార విందుజేసిరి.

కాంగ్రెసు ఉపన్యాసములు:—ఈనెల 26వ తేదీ గురువారమునాడు సాయంకాలము 5-30 గంటలకు ఆర్మినీయను వీధిలోని గోఖలేహాలులో మా. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారి అధ్యక్షతన కేంద్రసభ జరుగును. కాంగ్రెసు, లీగువారల వాంఛితములను విషయముగూర్చి జి. పి. నటేశముగారు పరిష్కరించెదరు.

కూలీదళము:—300 మంది కూలీల దళమువారు శనివారము సాయంత్రమున పెంట్రిలు స్టేషను నుండి బ్రాహ్మణ బోయిరి. వీరితోగూడ కొందఱు వైనికదళాధికారులును వెళ్లిరి. వీరిని వీడ్చిల్లుపుటకు నాటి సాయంకాలమున అనేకులు స్టేషనునకువచ్చిరి. వీరుబాంబాయికిపోయి అక్కడనుండి బ్రాహ్మణుల పోవుదురు.

ఒకద్రోహి:—ట్రెస్టి కేసు హైకోర్టులోనున్న నావుడుభావనను నతని సామెతలలో గతనెల 6వ తేదీనాడు 100 రూపాయల వెలగల పట్టుబట్టులు మున్నగువానిని దొంగిలించెనని ఆమెపునేవకుడగు అబ్దుల్ ఖాదర్ తన ఇబ్రాహిం అనువానిని పోలీసువారు పట్టుకొనిరి. ఎగ్జామినేషన్లోనున్న అతనికి 3 మాసముల కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

క్రొత్త పెరిపు:—నిన్నటి సాయంకాలము మైలాపూరు సంగీతసభవారు తమ సభాధ్యక్షులగు రా. సా. క. రామానుజము పెట్టిగారికి నూతనపదవి సందర్భమున గౌరవించుటకు విందుజేసిరి. ఉపన్యాసములు చదువబడిన వెనుక పెట్టిగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. శనివారము సాయంత్రము సుగుణవిలాస సభవారును పెట్టిగారికి స్వల్పాహారాతిథ్యము నిచ్చిరి.

కొట్టుట:—ఎం. జనీరింగు కాలేజీపడితులగు జర్మన గరియొద్దనున్న ఒకబాలని 11వ తేదీనాడు వేలు, ముక్కు, నోరు, మునుస్సావి అనువారు కొట్టి గాయములు కలుగజేసిరిని బాంధ్రులగారు కేసుచేసిరి. ఎగ్జామినేషన్లోనున్న కేసుజస్టిస్టుగారు కేసు విచారించి 1, 2 ముద్దయిలు నేరముల కారిన వదలి, 2వ వారికి 30 రూపాయల జుల్కానా విధించిరి. ఈ 30 రూపాయలలో 20 రూపాయలు చెబ్బలులైనవిబాలుని కీడుబడును.

ఆంధ్రబాల మల్లుడు:—ఎగ్జామినేషన్లోని స్థానిక నేపాదేశమువారు నిన్నటిసాయంకాలమున ఎగ్జామినేషన్లోని పోలీసుకుమిషనరు రోడ్డుకి వ సెంటరు (గ్రా. పి. రంగయ్య నాయకుగారి) బంగళాయందు సమావేశమైరి. ఆదోని పురవాసులగు ని. నా. నాయునిరావు ఆను బాబుడు (17 ఏండ్లు), తన దేహ

బలమును ప్రదర్శించెను. ఆరంభముగా రంగనాథపర్యాయ వహించిరి. బాలబుల్లకి పతకములును ఇతర బహుమతులు సొంగబడినవి.

పిలువని పేరంటము:—కడచిన బుధవారము తిరువళ్ళిక్కేటిలో నొక పెండ్లియింటికి వాయిదీయను తురక శ్రీ యొకతే పిలువనిపేరంటముగా పెట్టియుండి సాయంకాలము 8 గంటలకు అంతఃపు నిద్రించుచుండగా ముగ్గురు శ్రీలచేతి వెడిమురుగులను దొంగిలించెనట. పోలీసువారి ద్వారా అరెస్టుచేసి యాస్తి పట్టుకొనిరి. ఆ శ్రీవయసు 50 ఏండ్లు. ఎగ్జామినేషన్లోనున్న కేసు నేడు విచారణకు వచ్చినది. ఇంకను తీర్మానింపబడలేదు.

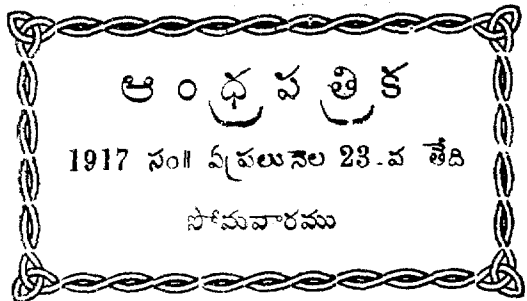
భారతదేశరక్షక సేన:—ఈసేనా శాసనముక్రింద ఈయనయము 7 గంటలకు మద్రాసు వాలంటీరు గార్డుస్ గృహమునందు (పూర్వపు హైకోర్టు) 16-50 ఏండ్లకు నడుమ వయసుగల ఆంగ్లో ఇండియనులు యూరపీయనులను 500నుండి 800 మందినఱు కూడిరి. కవాత్తు చేయుట కిదియే మొదటి దినము. వైనికాధికారు లనేకులు వచ్చిరి. ప్రతిదినమున వీరు ఉదయము 6-30 గంటలకు ఉత్థలమునందు కవాత్తు చేయువ తనని సేనాధిపతి యొద్దవు చేసెను.

సుగుణవిలాస సభ:—మొన్న సాయంకాలము సుగుణవిలాస సభవారు కెక్టోరియా తురమందిరమున ధర్మవరము కృపమాచార్యులవారి ప్రహ్లాద నాటకమును ప్రదర్శించిరి. నాటకమునకును ప్రదర్శనమునకును ప్రదర్శన సౌకర్యాగము కాంబోలు కొంతమార్పు గావింపబడుటయే కాక, ప్రకటిత కార్యక్రమమునకును ప్రదర్శనమునకును కూడ ప్రారంభ రంగములందు సంబంధ మేమియు గానిపింపక పోయినది. అంత విభాగము నూచింపఁబడక పోవుట యటుండ, రంగమధ్యములందు విశేష కాలహరణము గావింపబడినది. నేపథ్య రచన యనేక సందర్భములలో అసంగతముగా నున్నది. ఒక్క యదాహరణము చూడుడు: స్వర్గబహిష్కృతుడైన యింద్రుడు నారదుని కలసికొనుట యొక్క లులో చూపబడినది. ఆ సమావేశస్థల మేమిటి! ఎవరిది? ఉభయయు అక్కడికేలవచ్చిరి? ఏవిధమైన నూతనయుగ గాని పింపదు. ఇట్టి యనాచిత్యములకు ప్రదర్శన సౌకర్యాగము నాటకమును మార్చిన విధానము కూడ విశేషించి కారణము కావచ్చును. ఇది యటుంచి, ఇంక పాత్రప్రదర్శనమును ప్రత్యేకముగ విమర్శించి చూచెదము. హిరణ్యకశిపు వేషధారులగు రాఘవాచార్యులవారి నవనవోన్మేష ప్రతిభా విశేష మనన్యసామ్యము. ఆంధ్రదేశము వీరి ప్రదర్శన సామర్థ్యము నకు గర్వింపవలసియున్నది. రాద్రశ్యంగార హర్ష బీభత్సకనము లప్పటి కప్పు డాముఖమున సమయోచితముగ ప్రత్యక్షమై తాండవించుచుండుట ప్రత్యేక ప్రశంసా పాత్రము. అంతసహజమైనట్టియు అంత హృదయంగమమైనట్టియు అంత భావప్రకర్షమైనట్టియు అభినయము ఏనుప్రసిద్ధపాఠశిక నాటకులందఱోకాని కానరాదు. తరువాత సాయులవాని వేషము ధరించినవారు ప్రేక్షకుల ప్రత్యేక ప్రశంసకు పాత్రులైరి. వారి ప్రదర్శన వైపుణ్యమునకు వారిసహజ వామన స్వరూపము చాల వఱకు తోడ్పడినదనుట యతిశయోక్తి కాదు. సభ్యులు నవ్వుపట్టజాలనంత చక్కగా హాస్యము నుప్పలించిజేసిన వీరి సామర్థ్యమును ప్రశంసనీయమే. పిమ్మట చండవేషధారి ప్రశంసాపాత్రులు; భయానకబీభత్సరసంబుల సమ్మేళనమునచక్కగ హాస్యమునుప్పలించిరి. ఇంక ప్రహ్లాదవేషము ధరించిన బాలుని మనోహరగానలహరిలో నోలలాడి సంతోషరస నిమగ్నులు గాని సభ్యులు లేనేలేరు. కాని, యభినయ సామర్థ్యము కూడ చక్కగా ను మ కూడి యున్నచో ఇంత మనోజ్ఞముగా ప్రదర్శించిన వారు లేరనియే చెప్పవచ్చును. ఎదిరి సంభాషణను గ్రహించుచున్న టిట్టి యింద్రుడేనన్న బొత్తిగా కానిపింపదు. ప్రయత్నించునెడల సత్వరముగ నే యీ బాటందు ప్రఖ్యాతప్రదర్శకుడు కావచ్చునని తోచుచున్నది. లీలాకతి వేషధారి ఈ బాలునికంటె విశేష మేమియు చూపలేదు. కాని, ఈయననాటకంపై రూపమే యాకర్షకముగా నున్నదని చెప్పక తప్పదు. మోము చేలచెఱుంగుతో మూసికొనినవస్త్రము తప్ప శోకరస మిముఖమనఁ గానిపింపనేలేదు. మొత్తము మీద ప్రదర్శనము మనోహరముగా నున్నదనుట కొంతమాత్రమును సందేహము లేదు.

దేశమాత ధరావతు
గుంటూరు నాటకసమాజము
అయ్యా,
దేశమాత పత్రికాధరావతు విషయమై పలువురు భాషాభిమానులును, దేశోపకారపాఠీయులును గత శుక్రవారమునుండి రాజభక్తి ప్రధానులును, దేశసేవా తత్పరులునగు చిలుకమర్రిలక్ష్మీనరసింహము పంతులుగారికి తగు ధనసహాయ మొనర్చి దేశమాత కథయమొసంగుదని ఆంధ్రపత్రికాముఖులైన వ్యాసములు వ్రాయుచుండుట సర్వజనవిదితమే. లక్ష్మీనరసింహము గారి భాషాభిమానము, రాజభక్తియు నే మఱల వ్రాయనెంచుట చర్చితచర్చణము గాని మరి పేరు కాదు. జగమెరిగిన వ్రాహ్మణునికి జుదెమే లన్నట్లు వారి నెరుంగని వారుండరని నాయభిప్రాయము. మన పట్టణమందు కనీసము ఎనిమిది నాటకసమాజములు కలవు. ఉత్తరసర్కారుల ఆంధ్రనాటకవిమర్శకసంఘము వారేవైన గయోపాఖ్యానము పోటీపరీక్ష విజయవాడయందు జరిగినపుడు అగ్రపాత్రమున కై నియమింపబడిన బంగారు పతకము పొందిన డి. గ. గుప్తా వారే. గతసంవత్సరము ప్రసన్న యాదవము పోటీపరీక్షయందు నరకాసురపాత్రమును దుష్ట్యులైడియు, రజిత పాత్రమును గొన్నదియు నీ గుంటూరువారే. ఇంటియేగాక ఇతర సమాజము లెన్నియో ప్రతివారమును ఈ నాటకముల బ్రదర్శించి ధన మార్జించుటయు నిజమే. అట్టి కవినర్మణకు భాషాభిమానికీ, కృతజ్ఞత చూపుటకు మీరు తయరము చిక్కనది. మీరెల్ల రేదో యొక నాటకమును ప్రదర్శించి పంతులు గారియు మీవిధమున దీర్చికొని మీదేశభక్తిని వెల్లడి చేయుదురు గాక.
ఈ పురమున సీనియర్ సినిమాధియేటరున వేర నొక సమాజమును కొలదికాలముక్రిందట స్థాపించి అనేకధర్మకార్యములు చేయుచున్నట్టియు, ఉత్తర సర్కారులలో నటనాసమర్థతయందు మిగుల ప్రఖ్యాతిగాంచిన పార్వప్రసాద రావుగారును, వారిమిత్రులగు నేతత్వంబు సాంఘికములు ఈయనా త్యాగ్యముపట్ల నడుముకట్టుకొని లక్ష్మీనరసింహము గారికి తోడ్పడ ప్రార్థితులు.
గుంటూరు ఏప్రిల్ 18. అద్వైతి, త్యాగరాజు.
బళ్ళారి సరసవినోదినీ సభ 764
ఈ సభవారు రాబోవు మే నెలలో ప్రతి బుధవారము, శనివారము, ఆదివారము తమ ముఖ్యమగు నాటకములలో కొన్నిటిని మాత్రము విక్టోరియాపబ్లిక్ హాలులో ప్రదర్శించెదరు మే నెల 2 వ తేదీ బుధవారము రాత్రి 9-30 ఘంటలకు
ప్రహ్లాద నాటకము.
ధర లెప్పటివలెనే.
రావుబహదూరు } బి. మాధవరావు,
సి. హెచ్. గౌడ్ } జనరల్ మేనేజరు.
చెసిడెంటు.
మదరాసు కార్పొరేషన్ [765]
1917 స. ఏప్రిల్ అనగ ఈనెల 24 వ తారీఖు ముగళవారమునాడు జరుగబోవు మద్రాసు కార్పొరేషన్ జనరలుమీటింగునాడు ఈ క్రింది తీర్మానమును ము. రా. రా. శ్రీ కే. సి. దేశికాచారి యర్ అవరల్ గారు తెచ్చెదరని తెలియజేసిరి.
“పూనమలైరోడ్డుమీద నుండు సర్కారువారి సున్నపు ఆవమువలన గలిగెడి బాధ ఇంకను సాగుచుండుటనుగురించి కమిషనరులు విచారపడిరనియు, త్వరలో ఇంకను బలవంతముగ పనిచేయవలసి వచ్చినయెడల అట్టులైనను ఆపివేయవలయునని కార్పొరేషన్ ప్రెసిడెంటువారికి సలహాయిచ్చుటయును, మద్రాసు సిటీ మ్యునిసిపలు ఆఫ్ 322 నెక్తువకారము ఈసంవత్సరము పై జెప్పిన ఆవములకు ప్రెసిడెంటుగారు లైసెన్సు నియ్యకూడదనియు న్ను సలహాయిచ్చెనను.”
మద్రాసు కార్పొరేషన్ } జె. సి. మొగ్గోని,
జనరల్ డిప్యూటీ }
21-వ ఏప్రిల్ 1917 } ప్రెసిడెంటు.

విషయానుక్రమిక.

కృష్ణాచందల సభ	2
శంకర మలబారు రాష్ట్రము మహాసభ	3-4
స్థానిక వార్తలు	5
ప్రధాన వ్యాసము	
కర్ణిసుగారి జవాబు	6
ముఖ్యసమాచారములు	7
విరోధామహాసంగ్రామము	
విశేషతంత్రవాదము	8-9
ఇతర విషయములు	10
ఇంగ్లీషు తంత్రవాదము	11-12-13-14

కర్ణిసుగారి జవాబు

అయ్యెనెలు కర్ణిసుగారు మా చదువరులకు తెలియనటువంటివారు కారు. ఆయన హిందూ దేశము బ్రిటిషు అధినివేత పాలనమునకు లోబడు నట్లు చేయుటకయి వ్రాసిన లేఖ కడచిన కాం గ్రెసుదినములలో కొందరిచేత బ్రచురింపబడి తీవ్ర విమర్శనమునకు పాత్రమయ్యెను. ఆయన చెందిన కాండుటేబిలు మండలియు దురాలోచన సంఘ మని తలంపబడెను. లెఫ్టినెంటు గవర్నరు సర్ జేమ్సు మెస్టరు, మారిసుగారు కుమ్మక్కీ దారులుగ భావించబడిరి. వాస్తవత్రికలలోను, ఉపన్యాసవేదికలకయినను ఖండనమునకు లోబడిన ఈయనచర్యను సమర్థించుకొనుచు కర్ణిసు గారు 81 పుటలుగల పుస్తకమును మాక్కిలను కంపెనీవారిగుండ 12 అగల విలువకు ప్రచురించి యున్నారు. మా కార్యస్థానము నట్టివి రెండు పుస్తకము లలంకరించినవి. జాగ్రత్తతో జదివితీసి. సందేహములకుగాని, అపోహలకుగాని కర్ణిసుగారి నడత పాత్రమయినచో నందుకు కారకులు వారేకాని విమర్శకులు కారను దృఢాభిప్రాయము మాకు కలిగినది. ఈ పుస్తకమునం దిరువది పుటలకు కయిగ కాండుటేబిలు మండలియొక్క యుద్దేశములను, పద్ధతులను, వారు సాధించిన కార్యములను ఎఱుకపఱచుటతో సరిపోయినది. కాండుటేబిలుమండలి బ్రిటిషుసామ్రాజ్యము తునుకలయి పోకుండ దానిని బలపఱచుటకయి కష్టపడుచున్న మాట నిజమేయి యుండవచ్చును. సంయుక్త దక్షిణాఫ్రికాను స్థాపించుటయందు వారు విశేష పరిశ్రమచేసినమాటయు నిజమే. యుద్ధానంతరము సామ్రాజ్యపునర్నిర్మాణములోని కిండియా నేవిధముగా పట్టుకొని రావచ్చునో తెలిసికొనుటకయి కర్ణిసుగారు కిండియాయాత్రను పెట్టుకొనినమాటయు నిజమే. కాని ఇండియా స్థితిగతులను విచారించక యందు, సర్వజ్ఞునివలె వండలకొలది ప్రజలు చదువుకయి యుత్తరములను ప్రాసీ వానిని అంతరంగిక శిఖలని ఇచ్చుటకని సమర్థింపబూనినప్పుడు జాలి కియుచున్నది. ఆ లేఖ మాకు, మెస్టరు, పిరోలు గారి సంయుక్తాభిప్రాయములను వెల్లెనుచున్నది. ని ప్రాసీ, ఇప్పుడు మారిసు, మెస్టరులు దానిని చూచినచేత దనియు, ముఖ్యముగా మారిసుగారికి రావులను మఱచిపోయిన పోరబాటు తనదనియు

యొప్పుకొనుటయే కర్ణిసుగారు తొందరపడి యెటుల వ్రాయుదురో, తరువాత ఎటులపశ్చాత్తాప పడుదురో వ్యక్తమగుచున్నది. వారి యుత్తరము బయలుపడనిచో ఈ నిజము బయటికివచ్చునను నమ్మకము మాకులేదు. ఈ యుత్తరము ప్రచురింపబడుట వలననే కర్ణిసుగారు పిరోలుగారి వంటి అంగ్లోహింద షాపాధ్యాయుల చేతుల నుండి తప్పించుకొని నిష్పక్షపాత విచారణము లకు గడంగి రవవచ్చును. తాము చిక్కకొనిన బురదనుండి తప్పించుకొని, కండ్లు బాగుగా తెలుచుకొని, భారతీయరాజకీయములను ప్రత్యేకావలోకనమునకు పాత్రము చేసి రవవచ్చును. ప్రాస్తేతములు స్వపరిపాలనమున కర్ణములాయను సందేహముగల పెద్దమనిషి హిందూదేశమునకు శీఘ్రస్వపరిపాలనము కావలయునను వాదమునకు గడంగునంతనఱకు వచ్చుటసయితము ఈ లేఖాప్రచురణముజేసిన ఉపకారమే. "అధినివేతము లకు నిండియా నేలవలయునను ఉద్దేశములేదు. సర్వ సామ్రాజ్య మహాసభలో నిండియా ప్రతినిధులకు స్థానముండ వలయును, వారును మంత్రులు కావచ్చును, వారికిని అధినివేతములకు కల్పింపబడు అనుభోగము లుండవలయునని" మహాదార బుద్ధితో కర్ణిసుగారి పుస్తకములో ఇప్పుడు వ్రాసి, భారతీయుల కానందమును గలుగజేసి, ఇప్పుడు హిందూదేశ బాంధవుడని అనిపించుకొనుటయు, ఈయన యాత్రాప్రారంభమున కలిగిన ప్రబోధమువలననే యని యనుచున్నాము. ఈ లేఖాప్రచురణము కాండుటేబిలు మండలికిని అంతకంటె కర్ణిసుగారికిని, మహాపకారమును జేసినది. ఆపాకమును కర్ణిసుగారు యావత్జీవమును మఱచిపోజాలరుగాన, దేశహితైకబుద్ధితో లేఖను ప్రచురించినవారియెడ కర్ణిసుగారు కోపపడుట కంటె కృతజ్ఞులయి యుండవలయును.

కాండుటేబిలు మండలియొక్క యుద్దేశములు క్రమముగా ఈ దేశముందు తెలియకపోవుటయు, కర్ణిసుగారు దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయులగుబెట్టుకుండ జేసినవలసినాఖ కధ్యక్షుడును, చండశాసనములకు కారకులలో నొక్కడనునగుట చేతను, ఈయన రాకయు, ఈయన వ్రాతయు, మరింత రోషావేతములకు కారణమయినవి. ఇప్పుడు కాండుటేబిలుయొక్క సదుద్దేశములను పోత్రమందు చక్కగా బ్రచురించి, తన పూర్వపు టభిప్రాయములను మార్చుకొని, సదుద్దేశములను బ్రచురించుటచేత కర్ణిసుగారి యుపపాదనములు విచారాన్వయము. కర్ణిసుగారు(1) బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము నేలువారు భారతీయులకు వారిదేశమును వారేలుకొను సామర్థ్యమును త్వరితముగ కలుగజేయవలయుననియు(2) బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమును మొత్తము మీద నేలుటయందును భారతీయులకు భాగముండవలయుననియు వ్రాయుచున్నారు. ఇండియాలోనున్న ప్రతిరాష్ట్రములోను ప్రజలచే నెన్నుకొనబడి, ప్రజలకు జవాబుదారియగు పార్లమెంటు యుండవలయుననియు, ఆ పార్లమెంటు కుత్తరవాదులగు మంత్రులు యుండవలయుననియు, ప్రజాప్రతినిధుల నమ్మకమును పోగొట్టుకొనినయెడల ఆ మంత్రులు మారి, ఇంగ్లండులోవలెనే, క్రొత్త మంత్రులు లేర్పాటు కావలయు ననియు ఈయన వ్రాయుచున్నాడు. ఈ పద్ధతిమీదనే ఇండియా కింతకును సంబంధించిన పెన్స్ పార్లమెంటు రాజప్రతినిధిగారి రాజధానిలో నుండవలయునను. అనగా ఇప్పుడు ఇండియా ప్రభుత్వముకు, స్టేటు సెక్రటరీ, బ్రిటిషు పార్లమెంటుకు, బ్రిటిషు పార్లమెంటు నెచ్చుకొను ప్రజలకును గల యుక్తకారము లన్నియు నిండియా ప్రజలచేతిలోనికి, అధినివేతములలోవలె

నే, రావలయునను. ఈ మాటలను జదివినప్పుడు నోరురుచున్నది. కాని ఎంతకాలమునకు ఈ యధికారములు ప్రజలచేతిలోనికి వచ్చి, ఇండియాలో పార్లమెంటు లేర్పడవలయునో కర్ణిసుగారు వ్రాయరయిరి. హార్డింజి, మెముస్టర్ ప్రభువులు గూడ స్వపరిపాలనము ఇండియాకు రావలసినదియే యని వాకొనినారు. కాని పెన్స్ పెన్స్ రాజ్యాంగపు మార్పులు మహావిప్లవమున కలుగజేయునని వారే నెలవిచ్చిరి. ఆయభిప్రాయముతోనే కర్ణిసుగారును ఏకీభవించునట్లు తోచుచున్నది. అనగా స్వరాజ్యమునకు మీరన్నల రయినచో మీ కదివచ్చునని వీరితలంపు. అర్హతకు కొలత యెద్ది? గాలిలో యీదుటను నేర్చుకొనిన తరువాత నీళ్లలో యీతగొట్ట నిచ్చెద మని చెప్పట ఎంతచమత్కారముగ నుండునో స్వపరిపాలనమున కేర్పలయునచో నది వచ్చు ననుటయు నంత గమ్మతుగానే యుండును. నీళ్లలో వడవేసినప్పుడే ఈతవచ్చును. స్వపరిపాలనాప్రవాహములో వడవేసినప్పుడే దానిలో ఈది బిడ్డకు జేరుట అలవడును. ఫీల్డ్ ఫౌంటెన్లలోవలెనే కొన్ని వత్సరములలో మా పాలనము మీ చేతిలో బెట్టెదమని ప్రచురించి, ఆ కాలము పూర్తికాగానే స్వపరిపాలనము నొసంగుట ఇండియాకును, సామ్రాజ్యమునకును జేయకరము. ఇండియాకు స్వపరిపాలనము వచ్చినతరువాతనే ఆ సర్వసామ్రాజ్య మహాసభలో డివిజన్ యున స్థానము సలంకరింపగలదు. అటులుచేయక, ఇండియాలోని పుండును ఆ విధముగానే యంచి సర్వ సామ్రాజ్య మహాసభలో "నాలుగువీరములు మీ మనుష్యుల కిచ్చెదము. మీరు సంతోషింపుడు", అని చెప్పిన లాభములేదు. ఆ ఎరను జూచి భారతీయులు మోసముపోవుకాలము పోయినది. తన యింటిలో తాను యజమానురాలుగా నుండినప్పుడు ఇండియాకు బయట గౌరవమర్పాదలు సమకూరుచుగాని, ఇంటియందు పరాధీనతయును, బయట సమానత్వమును ఎప్పుటికిని సమకూరవు. కర్ణిసుగారి ఉపపాదనములను గురించి లేపు మరి కొంతదూరము విమర్శించెదము. కర్ణిసుగారు కొన్ని పొరపాటుల నొప్పుకొని, పూర్వాభిప్రాయముల నవసరమయినచో మార్చుకొననంతటి మూర్ఖుడను గానని చెప్పి, న్యాయదృష్టితోను, సానుభూతితోను, హిందూదేశపు చిక్కును విడదీయుటకయి ప్రయత్నము చేసినందునకయి మా కృతజ్ఞతను దెలుపుచున్నాము. ఇకముందు కర్ణిసుగారు వ్రాయువ్రాతలయందు భారతీయులకు గౌరవము కలుగునట్లును, వారిమాటలు బాగుగాతలో చింపవలసి వను నమ్మకమును కలుగజేసినందునకును సంతసించుచున్నాము.

సంతోషవార్త.

1915 వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు 22-వ తేదిన గౌరవనీయులగు మహమ్మదు షఫీగారు సింలాలో సర్వసామ్రాజ్యసభలో ఇండియాను సంయతము జేర్చుకొనవలసినదని యొక తీర్మానమును పాదించిరి. హార్డింజి ప్రభువుగా రాతీర్మానము నంగీకరించుచు, అట్లు చేర్చుకొనుట కధికారము సామ్రాజ్యసభ సభ్యులకు మాత్రమే గలదని నెలవిచ్చిరి. కొలది దినములక్రింద సమావేశమయిన సర్వసామ్రాజ్య యుద్దసభకు మొట్టమొదట బికనీరు మహారాజు, సర్ జేమ్సు మెస్టరు, సర్ ఎస్. సి. సింహాగారులు ఛేంబర్లెనుగాడికి సహాయకులుగా బంధబడినను తరువాత వారు అధినివేతముల మంత్రులతో సమముగా బరిగ్రహింపబడి, వారి

వలెనే సమాచారముగా పూర్తి నొసంగు వధి కారము నొసంగబడిరి. ఇప్పుడు మరియొక తీర్మానము చేయబడినట్లు ఇండియా మంత్రిగారు రాజప్రతినిధిగారికి తంత్రీవార్త నొసంగియున్నారు. ఇక ముందు జలుగబోవు అన్ని సామాజ్యసభలలోను, ఇతర అధినివేశములకు వలెనే, నిండియొకును పూర్ణప్రతినిధ్య ముండవలయునని కానడా ముఖ్యమంత్రి సర్ రాబ్బట్ బోర్లనుగా రొకతీర్మానమును పాదించిరి. న్యూజీలాండుమంత్రి మాసేగారు దానిని బలపరచిరి. సభవారందరును నేకగ్రీవముగ నంగీకరించిరి. అధినివేశ ప్రభుత్వములవారి కందరిని ఈతీర్మానము పంపబడి వారిచేతను అంగీకరింపబడునట్లు నీచు ప్రభుత్వము వారు జేయుదురు. ముందు జలుగబోవు సర్వసామాజ్యసభలలో ఇండియాకు పూర్ణప్రతినిధ్యమును సంపాదించిన ఛేంబర్లనుగారికిని, రాజప్రతినిధిగారికిని, నీచుప్రభుత్వము వారికిని, దానినొసంగిన అధినివేశముల మంత్రులకును మాకృతజ్ఞతను తెలుపుచున్నాము.

హిందూదేశపు పరిపాలనమునందు పాలకుల దృక్పథము శీఘ్రగతిని మారుచున్నదనుట కిదియొక నిదర్శనము. యుద్ధములో ఇండియా జేసిన సహాయమును, ఇండియా యొక్క సహజము, ఈవరమును సంపాదించిన వనవచ్చును. ఈయుద్ధమే రానియెడల ఇండియా నీ సర్వసామాజ్యసభలో జేర్చుకొనెదరనుట కలలోనిమాట. సర్వసామాజ్య వ్యవహారములలో హిందూదేశమున కెట్లు ఉచితస్థానము నిచ్చుచున్నారో, అట్లే స్వదేశపరిపాలనమునందును భారతపుత్రులకుచితస్థానమును కల్పింపగారు కోరునట్లు శీఘ్రముగా హిందూ తాము ఉచితస్థానములను ప్రఖ్యాతిని పొంది బ్రతికు దొరతనమువారు నిలువబెట్టు కొనెదరు గాక యని కోరుచున్నాము.

రాయబారములు

అమెరికా యుద్ధమునకు దిగుటచే నెసిడెంటు విల్సను గారి నభినందించుటను, యుద్ధపు స్థితిగతుల నాయనకుదెలిపి అమెరికా యేవిధముగా మిత్రమండలికి సహాయము జేసి శీఘ్రముగా యుద్ధము నంతరింపజేయుగలదో ఆశ్చర్యహరములన్నింటిని ముచ్చటించుటను ఇంగ్లండునుండి బాల్బుగు గారును మరియు బయలుదేరి సంయుక్త రాష్ట్రములకు వెళ్ళియున్నార. వీరిని నెసిడెంటు విల్సనుగారు 25వ తేదీన నాహ్వానించెదరు. బాల్బుగుగారు పూర్వము ఇంగ్లండుకు ముఖ్యమంత్రిగ నుండిరి. ప్రస్తుతము విదేశాంగమంత్రి. ఇంతగొప్పవాడు వెళ్ళుటచే బ్రిటిషు రాయబారము యొక్క ప్రాముఖ్యతను తెల్లడించుచున్నది. ప్రాంసునుండి ఇట్టి రాయబారము మొదలే వీరియొనిగారును బయలు దేరినారు. వీరియొనిగారును ప్రాంసుకు ముఖ్యమంత్రిత్వమును జేసినవారిలో నొకరు. ఈ రాయబారములవలన అమెరికాయ, మిత్రమండలియు జర్మను దుర్మార్గుమును సంహరించుటకు మరింతకృతనిశ్చయము లగుదురనుటకు సందియము లేదు. లాయిదుబాడ్డిగారు ప్రాంసుకు వెళ్ళి ఫ్రెంచి, ఇటాలియును ప్రభుత్వములతోను, ముఖ్యమంత్రిలతోను యుద్ధవ్యవహారములనుగూర్చి ముచ్చటించితిరిగి లండనుకుజేరిరి. ఈ మూడు దేశముల ప్రభుత్వములకు నెప్పటి యట్లేపూర్తి సహకారమన్ని విషయములలోను నేర్పడినదట. ఆర్థిక, వైనిక, వాణిజ్య విషయములలో రష్యాకు సలహా సేసుకుంటున్న, కావలసినసహాయమునుజేయుటకును, అమెరికా నుండి రష్యాకు నెసిడెంటు విల్సనుగారు పంపవలసిన కమిషను వెళ్ళుటకు సిద్ధమయినది. ట్రేటుస్కెటెరిగారును రూటు గారు ఆర్థికముగ నుందురు. రష్యా వేజుసంధిని జర్మనీతో జేసికొననని పుట్టినవందలు ఈ ప్రయత్నములవలన నిజముగా వని తేలుచున్నది.

చెన్నపురి మునిసిపల్ బిల్లు.
తనివారమునాడు చెన్నపురి మునిసిపల్ బిల్లు చర్చకు కచ్చిపప్పుడు పట్టపక్షముం దుత్తరలయ యయిదు సంవత్సర

ములు గడచినగాని విశ్వవిద్యాలయ పట్టభద్రులను (బి. ఎ; ఎం. ఏ. ఎల్. ఎం. ఎల్. బి. సి. ఇ. వగయిరా పరీక్షలు పూర్తియైన వారికి) నోటువుండగూడదను ఉపపాదనము నిరాకరింపబడినది. ఇటుల నిరాకరించి కమిషనరులు విశ్వవిద్యాలయ పట్టపక్షములయెడ తమకున్న నమ్మకమును, గౌరవమును స్థిరీకరించిరి. నెలకు యిరువది రూపాయల అద్దె చెల్లించినంత మాత్రాన నిరక్షరకుత్సలమును, మంత్రపుష్పము సమర్పించిన వారికి నోటునిచ్చుటకు మెత్తబడువారును, పారబాధ్యతలను నెఱుంగనివారును నగు తమలపాటల గంగన్నకు, పారాయి యంగడి కన్నియప్పన గ్రామజిక్కిపాల్యాయి నాచర్ సింగునకు నోటు నిరాకరణముగా నుండగా, బి. ఏ. ప్యా స యి పారభద్రముల ను నెటింగినవారికి అయిదేండ్ల వఱకును నోటులేకుట జేయజూచుట పరిహాస స్పదము. ఈ యుపపాదనము సభవారి యెదుటకు వచ్చుటయే నవ్వలవాటగా నున్నది. బొంబాయి పురపాలనాసభ జలుగు మన్నప్పడు రాగ్యనిర్వాహకాధ్యక్షుడగు ప్రభుత్వోద్యోగి ఎల్లకన్నాను సభలో నుండునని తెలంచెను. అందువలన వచ్చినలోప జేయవలసినది. ఆయనచర్చలో అంకురించు ప్రశ్నలకు త్వరగా జవా బొసంగగలము. నిన్నటి సభలో సభ్యులు తమకు కావలసినవస్తువు కమిషనరుగారిని విలిపించెద నని తీర్మానించిరి. ఒక పురపాలనాసభ సభ్యుని అక్రమ ప్రవర్తనమునకయి ఆతనిని సభనుండి తొలగింప కల సినదని తీర్మానించి, అసిఫారసుగవర్నరు గారికి పంపవచ్చునను జేసికొక ఉపపాదనము బిల్లునుండి తీసివేయుటకయి సభ్యులు తీర్మానించిరి. తోడిసభ్యులు, ఒక సోదరసభ్యుని ప్రవర్తనమును ఖండింప కలసినంత యననరము సాధారణముగా రానే రాదు. ఎప్పుడో ఒకప్పుడు సుభవించిన యెడల మూడవ వంతు సభ్యు లామోరించినచో గవర్నరుకు సిఫారసు పంపవచ్చునని తీర్మానించినచో బాగుండెడిది.

ధర్మకర్తల యుదాసీనత

మైలాపూరునందలి మాధవస్వామిదేవాలయము తలు పాకటి యొకబ్రహ్మచారి బడినందున నతడు కాశ్యతముగ ఒక లాంగు డయ్యెను. అందులకు నష్టపరిహారము రు 12000 లు తక్కింపించవలెనని అతడు చెప్పి పురి మైకోట్లలో దావాజేయ గా మైకోట్లవారు వానికి ధర్మకర్త రు 12000 ల నిచ్చుకొన వలెనని తీర్మానించిరి. ఇట్లు దేవాలయముల ధర్మకర్తలు తమ విధులను చక్కగ నిర్వహింపక దేవాలయమున కధికమగు నష్టమును కలిగించుచుందురు. ముందే బాగ్రత్తపడి ఆ తలుపును మరాయుచుచేయించియుండిన 12000 గాను 1200 అయినను వ్యయమై యుండదు. అట్లు జేయకుండుటచే నింత సొమ్ము నష్టము కావలసినచిన్నది. ధననష్ట ముండ ప్రమాదమునకుకూడ కారణమైనది. అభివృద్ధినొంది దేశసేవచేయదగిన బాలుడు కాశ్యతముగ వికలాంగుడై పరాధినుడు కావలసి వచ్చెను. అప్పువరకమున ప్రాణాపాయము తప్పినది. ధర్మకర్తలయందా సినతచేతనేగదా యిట్టి ఘోరప్రమాదము సమకూరుట తటస్థించినది. ఇంతమోహపు ధనదండనవిధించుట సమంజసముకాదని మేయనుగాని ఉత్తరవాదియును ధర్మకర్తయే యీ మొత్తము నిచ్చుకొనవలెను గాని దేవాలయాదాయము నుండి వీరిని వ్యయపరుచుట సమంజసముగాదని సూచించెదము.

మివాదా! మావాదా?

గోఖలేగారు బ్రతికియున్నచో మాపక్షమున వచ్చికు పర్వీను కమిషను రిపోర్టును దన్నుతుచేసి యుండునని రాంసే మద్దొనాల్లు, సర్ వాల్టెరైకోసికోలు ప్రభువులు వ్రాసియుండిరి. జస్టిసు అబ్దుల్ రహీముగారు తాము వ్రాసిన రిపోర్టు గోఖలేగారితో నాలోచించి వ్రాసినదేను. ఆయన జీవించియున్నచో తమ రిపోర్టును దన్ను వాదనియు సూచించిరి. మివాదు గాదు మావా? గాని మివాదు కాదు. అనుతగవులు ఇప్పుడధికారలు పరివర్తించిరి. గోఖలేగారు చురు అందరు కమిషనరులను గా నను తమ వైపునకు లాగుగా వివేచనాదనున్నను, తుట్టక గారితో జేరే మోవా బ్రతికియున్నప్పుడు తగవు ఈదా

నెయింటుక్కింటనును పట్టుటకయి భగీరథ ప్రయత్నములను ప్రేమించారు చేయుచున్నారు. ఈ వగలము చుట్టు ముట్టడి పూర్తియైనది. 12,000 జర్మనులఖయిలగు బట్ట కొనబడిరి. 100 ఫిరంగులు చిక్కినవి.

రాబోవు గుంటూరు మండల సభ క్రాసనాధిపతిగా నుండుటకయి ఆ జిల్లాసంఘము వారు సిఫారసుజేసిన ముగ్గురు పెద్దయనపుల పేరులలో నెకవల్లి రామస్వామి గుప్తగారి పేరు కలదు. వీరి పేరును సిఫారసు చేసినందుకయి జిల్లా సంఘమువారి నభినందింపవలయునో, లేక గుప్తగారి నభినందింపవలయునో తెలియ వున్నది!

బొంబాయి హోమురూల్స్ గు వారినలన వాలంటియరులుగా నైన్యములోనికి జేర్చబడవోవువారు 250 మంది ఒకకం మెనీగా జేరుటకయి బొంబాయి అడ్మింట్రీ జనరలుగా రొప్పు కొనిరి. ఈవాలంటియరుల సభ యొకటి గా జిన్నాగారి యాధిపత్యముక్రింద జగుగును. మదరాసు హోమురూల్స్ గుండ జేరువారు 250 మంది యయినచో ఈ ప్రకారముగా జేరే వుండునని యడుగుట బాగుండును.

నిన్నటిదినము 22వ ఏప్రిలు. ఈ ప్రాక ప్రపంచము ఆ ప్రావిన్సులో మెహసా యొక్క బార్బెహో చెబ్బుకొని మాన్యముకాలేదు. సముద్రములు పొంగలేదు. మాన్య డుడయించినాడు. ఆ స్తమించినాడు. నక్షత్రములు మిగులు, మిగులు మనినవి. మన మందరము అన్నము తింటిమి. నిరుపహేలిమి, నిరుపకండి లేరువచ్చటికి 22వ తేదీ గడిచిపోయినది. 22వ తేదీ మహాలయ మనుకొనిన పీఠికా రందరుకు గుండెలను నిట్టించు కొని, తమతమ పనులను హాయిగా, పెద్దగండము తప్పిపోయినదని, చేసికొనవచ్చును.

మంత్రుల రాజీనామా.

తెన్ను ఏప్రిలు 21:—ప్రాంతాతను బాంకి అధికారి యుద్ధసంబంధముగు కర్తవ్యులలో మోసము చేసినని అతని పైని కేసుగాగా విచారణలో ఆ కేసునందు యుద్ధవ్యాకులం త్రులగుడ సరిబంధము కలదని సాక్ష్యమువలన తేలుటచే వారిద్దరును రాజీనామా నిచ్చిరి. అధికమంత్రిగూడ నీ కేసులో సంబంధముకలదనియు అతడుగూడ రాజీనామా నిచ్చునని యు తెలియుచున్నది.

తప్పసాక్ష్యము:—బంగారీబ్యాంకివారి డిక్రీ ఆములు జరుగకుండ జేయుననిమిత్రము తప్పసాక్ష్య మిచ్చిన కాన్పూరు సిండియంత్రికాలా కార్యదర్శి ప్రఫుల్ల కుమార్ కుప్తగారిన్ని ఆకంపెని డైరెక్టరు దుర్గాప్రసాదుగారిన్ని ప్రాసిక్యూటు చేయవలసినదని అలహాబాదు మైకోట్ల ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఉత్తరపుచేసెను.

Brief Telegrams

- The "Sind College" authorities of 60,000 in the war loan out of its fur
- The City Magistrate of Ra Mararji to six months rigorous running over an old the heart of the city and
- The Kundaumal has been granted a lar for play-ground don who visits to Sind.
- A B Brit Gr

బిరోపామహాసంగమము

బ్రిటిషువారి వైద్యశాలా నౌకలు రెండు మునిగిపోవుట

నౌకాదళ యుద్ధము - చాల జర్జను యుద్ధనౌకలు మునుగుట

జర్మనీలో విపరీతముగు సమృద్ధి

(౦) (రైటరు ఏ జెన్సీ.)

ఇంగ్లండు

హోవరుపై జర్మనుల దాడి.

లండను, ఏప్రిల్ 21:- నౌకాదళవారిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు:- జర్మనీవారి డిప్ట్రీయరు టైరు హోవరును ముట్టడించి యొక పాల్మున కొన్ని గుండ్లను వేసినది. అనంతరమున మాయోదలను ముట్టడించు సుద్దేశముతో వాటిపై దిరిగినది. హోవరునందలి కాల్పులవారి పడవలు కొన్ని వాటి నెదుర్కొని రెండుమాను డిప్ట్రీయరులను ముంచి వేసినది. తక్కినవి పారిపోయినవి. మాకంత విశేషముగ నష్టము కల గలేరు నౌకాయుద్ధము చాల కోశలముతో జగ్జుగడినది. మానౌకలు కొందరు జర్మను ఉద్యోగులను వైకలము కాపాడినది. 10 గురు జర్మను ఉద్యోగులును, 108 నావికులును కాపాడబడినవి మరల ప్రకటించబడెను.

మిత్రుల సైనిక వ్యవస్థ.

లండను, ఏప్రిల్ 21:- ప్రస్తుత సైనిక వ్యవస్థ చాల ప్రోత్సహకరముగ నున్నది. యుద్ధాంతమున ద్వికరణ మాత్రము చంక తెగురవేయరాదు. గత పక్షమున ప్రాప్తమైన పోరాటము మన కనుకూలముగ నున్నది. మన ఫిరంగిదళముల వైపున మునుపెట్టడించినది. కాని మెసపొటేమియా యందు కనుకలగి మరల వలయును. జర్మనీదళము లింకను పూర్తిగ భగ్నము కాలేదు. అందుచేతనే న్యాయముని మిత్రమండలికి తోచిన సమాధాన మరతులును వారంగిపరిపక యున్నారని డెప్టి యుపన్యాసమున కర్జునుప్రభువు నడిపెను.

వైద్యసహాయ ముపేక్షించుట.

లండను, ఏప్రిల్ 20:- యుద్ధ మంత్రివర్గము తరఫున దిప్ట్రీప్రభువు వైద్యవృత్తి గలవారి కి తేఖరు పంపెనని వార్తాసాహాయము ప్రకటించి:- నాగరికతా మాత్రములకు తిరిక్తముగ శత్రువులు తమ అంతర్గాములచే వైద్యశాలాను ముంచుదురది. కాన వివిధ రంగములయందు లనేర్చు రచుట కర్తవ్యమై యున్నది. ఇన్ని యుద్ధసేవక్రింద నియోగింపవలసి యుండు మున్నగు మిరినవారు గూడ వైద్య సేవనమువారి కగత్యముగ సంభవించి ఒక సేవాశాసనము ప్రకారము యుద్ధమంత్రి వర్గము నిర్ణయించుటకు వార్తాసాహాయము ప్రకటించెను.

మాన్సింగుపోస్తుప్రతిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది. మొదటికొచ్చెపో యోడవెనుక భాగమునుండి వెళ్లినది. ప్రావెలరు చిరుగుట వలన వెళ్లగండి పడినది. స్టీములోనికి నీరుచొర నారంభించెను. ఓడ ఇటువంటి కొట్టుకొని పోయెను. ఈ లోపుర పోట్లు దించి వాటియందు పరిచారకల నెక్కించిరి. ఉద్యోగకాలమై వెనుకకు మరలుచుండిన పరిచారకలు వెక్కిరిండుచుటచేత స్టీములోని స్క్రీలసంఖ్య యత్యధికముగ నుండెను. జనులచే నిండిన పడక యొకటి తలక్రిందులుకాగా దానిలోని వారందరు నీటబడి ఒక గంటసేపు నీటిలో కొట్టుకొనిరి. అటుక్రిందటి దినముననే కోగుల సేల చేర్చియుండిరి. అందుచే విశేషజనము చావలేదు.

ఉద్యోగులకు బట్టలుమున్నగు వారి కొసగి గ్రామస్థులు సత్కరించిరి. ఇదివరలో తెలియజేసినవారుగాక. మరికొందరు స్వల్పగాయములు తగిలినవి.

ఉస్త్రియన్ నౌకలో గాయపడినవారు తేరు. వారందరు తమకు పూర్వమే దరిచేరి యుండిరి. స్టీము తనయథాస్థానము నకు పోవుచుండెను. స్టీముపై 3001 మంది యుండిరి.

వైద్యశాలా నౌకానష్టములు

లండను, ఏప్రిల్ 18:- యుద్ధమండలిమైనది లగా యాకు 6 నౌకలు నష్టమైనవి. 217 రు చనిపోయిరి. 73 రకు గాయములు తగిలినవి అని ప్రజలసభ యందు డాక్టరు టి. జె. మెనాయర్ గారు చెప్పిరి.

బాల్కన్ గారి ప్రత్యేక రాయబారము.

లండను, ఏప్రిల్ 20:- వార్తా సాహాయము రిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు:- యుద్ధ మంత్రివర్గమువారి కోరికపై బాల్కన్ గారి మెరికా కొక ప్రత్యేక రాయబారమును గొనిపోవుచున్నాడు. గల్ఫ్ ప్రభువు మున్నగువారితో బాల్కన్ గారు పోలి ఘాట్సును చేరిరి.

ముఖ్యమంత్రిల సమావేశము.

లండను, ఏప్రిల్ 20:- బోసెలి, బేరను సోనిసె, లాయిదులాజ్, ఎమ్. రిబట్ గాల్ల తమతమ రాయబారవర్గములతో, వైనికోవ్యోగులతో సెయింటు జీన్ డిమోరియెయిద్ల సమావేశమై ముచ్చటిచినట్లు ప్రకటన మొనర్పబడెను. ఇరటి సమావేశమున అన్యోన్యత సఖ్యత, గాన నగును.

ముఖ్యమంత్రి మరలుట.

లండను, ఏప్రిల్ 21:- ప్రాప్త ఇటలి దొరతనములలో అనేకమగు కాన్ఫరెన్సు లొనర్చి యనంతరమున నిన్నటి సాయంకాలమున ముఖ్యమంత్రి లండను నగరమునకు వచ్చెనని వార్తాసాహాయము ప్రకటించెను.

అహారపదార్థ నిబంధనలు.

లండను ఏప్రిల్ 20:- విశ్లేషణము పిండిక్రింద మాత్రమే గులును రాగులును ఉపయోగింపవలసినదనియు గోధుమలు, మున్నగువాటినుండి వచ్చిన బియ్యముపిండి పుల్క్రింద నుపయోగింపవలసిన దనియు డివను గ్నాథించినట్లు వార్తాసాహాయము ప్రకటించెను.

గు రాక

గు ప్యాసుపోస్టు తే. ది. గాతీరముపై కాలు 22 వలకు గాని 23 వలకు గాని పోరాగ్నా

సైనికులకు బిరుదములు.

లండను, ఏప్రిల్ 17:- భారతీయ సైనికోద్యోగుల కి క్రింది బిరుదములు బడినవి. యుద్ధసాహాయి బలపరాక్రమముల జూపిన మేజరు కోనల్లరాస్, రెజ్లిసెంటు డాక్టర్ గోడ్డు గాల్లకు డి. ఎస్. బి. బిరుదము లొనగబడినవి. కెప్టెనులు డబ్ల్యు. క్రెస్టి, బాన్స్టీలు మున్నగువారు మిలిటరీ క్రాసులచే సన్మానింప బడిరి.

గ్వాలియరు మహారాజావారి దాతృత్వము.

స్వల్పగారి క్లాసు

లండను, ఏప్రిల్ 18:- మహారాజావారు కోగులగు సైనికుల ఉపయోగము నిమిత్తము అన్ని పోకర్మములు గలిగిన ఒక భవనము నిర్మి యుండిరి. అందుచే వీరు జనరలు స్వల్పగారి క్లాసుకు పాత్రులైరి. వీరు వ్రాసిన లేఖ లండను గతెలు ప్రకటించినవి.

గోధుమల గొనిపోవుచుండిన నౌక ముంపబడుట.

ఇయూనైటెడ్ ఏప్రిల్ 21:- యుద్ధము వ్యాప్తముకాని ప్రదేశమున ప్రయాణమొనర్చుచుండి, 8 వేల టన్నుల గోధుమల రాటరుడాయుకు గొనిపోవుచుండిన కాంగులి అను నాల్వేవారి నౌక ముంపబడినది. స్టీము ఉద్యోగి ఒకడు కాన రాలేదు. మిగిలిన 34 రు ట్రూలగులచే రక్షింపబడి ఇయూనైటెడును చేరిరి. రాత్రి యగుటచే గనికి తగుల్కొనెనా టూల్స్ డో కొట్టెనో తెలియలేదు. పై నౌక ముంపబడలేదనియు ఇయూనైటెడున కీక్కుకొని రాబడుచున్న దనియు మరియొక తంలివాడవలన తెలియవచ్చుచున్నది.

వార్తాపత్రిక ప్రకటనము.

లండను ఏప్రిల్ 22:- వార్తాసాహాయమువారిట్లు ప్రయ రించిరి. సామ్రాజ్య రక్షణ చట్టముక్రింద వర్తక సంఘమువారు నూతన వార్తాపత్రిక ప్రకటనమును నిరోధించుచున్నారు.

ప్రాస్తు

పశ్చిమరంగము.

స్థితిగతులు వృద్ధికి వచ్చుచుండుట.

లండను, ఏప్రిల్ 21:- కొంతకాలము యుద్ధము జరిగిన తలువాత మేము జినిలో గ్రామమును పట్టుకొంటిమి. సా క్కునట్ట ప్రాంతములను మూకందకముల మీద వారు పడ గా తిరిగి తరిమితిమి. అనేక స్థలములలో యుద్ధయుల తరఫున ఫిరంగి యుద్ధము జరుగుచున్నది. అని ఎన్ డబ్ల్యు సోగు తెలియ పఱచుచుండెను.

ఫిరంగి ద్వంద్వయుద్ధము.

లండను, ఏప్రిల్ 20:- మనరంగమున ననేకస్థలము లలో ఫిరంగిద్వంద్వయుద్ధము జరుగుచున్నదని బ్రిటిషువారు ప్రకటించిరి.

బ్రిటిషువారు తన్నునైపునకు జొరబడుట.

లండను, ఏప్రిల్ 21:- సేను సాయంకాలము శత్రువులు గొనిలో తిరిగి స్వాధీన పఱచుకొనుటకు చేసిన ప్రయత్నము విఫలమయినది. మా ఫిరంగిదళము శత్రు సేనలను తరిమి వేసెను. వారనేకులు చనిపోయిరి. సాయువాత్సు కు త్వరమున నున్న స్క్రీపుత్తిరమున కుత్తరమున మేము వృద్ధితోనుంటిమి. తన్నుకు దక్షిణమునకు గూడ జొరపడితిమి. మానిమానములు గడచిన దినమున ప్రయోజన కరమైన పని యొనర్చినవి. అని బ్రిటిషు వారు ప్రకటించిరి.

ఫ్రెంచివారి క్రొత్త పన్నుగడ

లండను, ఏప్రిల్ 21:- సెంటుక్విట్టకు కాంపారి టైలు మార్గమును ధ్వంసముజేసి బవేరీయా జర్మనీరాజుల కుత్తర ప్రత్యుత్తరముల కాటంకముచేయుటకు పన్నుచుండిరి. లోను మారోను విల్లర్నయ్యుద్ధము జర్మనజయమునకు భంగకరమైనది. అందు వారనేకులను త్రోయుచుండిరి. ఫ్రాన్సుమరణములు ప్రాప్తించుచుండెను. ఈ లోగడ బ్రిటిషువారు శ్రేష్ఠగర్వియుండిరి. బ్రిటిషువారు జయించినస్థలములను బలపఱచుకొనుచుండిరి. జర్మనుయత్నము లన్నియు నాశనమైనవి.

కుదకు శత్రువు హెచ్చించుట సేనవేడక కందకములను త్రవ్వచు అనేక అగ్ని సాయగిని తన్నునైపు చేర్చుచుండెను. అని బ్రిటిషువారి ముఖ్యసాహాయుండి ఫ్రెంచినిలేకుకు తెలుపుచుండెను.

ప్రెంచివారు తైముకు తరముగా నెట్లు.

• లండను ఏప్రిల్ 21:— నాన్ టైలు సాగు, హార్టికల్చరు ప్రాంతముల ఫిరంగియుద్ధము జరుగుచున్నది. రాత్రియంతయు క్రాంతి తూర్పునకు తైముకు తరమునను తీవ్రమైన ద్వంద్వ ఫిరంగియుద్ధము జరిగినది. పూర్వీకాగ్రహకు దక్షిణమునకు పోరాడు తూర్పునకు పేరుపొందిన జనులు కలిగినది. మూడు గంటల ప్రధానములో తిరిగి మేము శత్రువులను తరిమితిమ.

ప్రెంచివారు బలమైన సానములు పట్టుకొనుట.

• లండను, ఏప్రిల్ 21:— సెంటుక్వెంటన్స్ ఓజు మధ్య ముఖ్యముగా గోజును కుత్తరముగను ఫిరంగియుద్ధము తీవ్రముగ జరుగుచుండెను. ఓజునకు దక్షిణమున పగటిపూట క్రాంతియుగా నున్నది. ఏజను కుత్తరమున మనసేసలు శత్రు సేనలను తరుముచు, చెమిన్ డెను డేమువైపు జయమును సంపాదించుచుండెను. సానీస్ నాక్రమించుకొంటిమి. తీవ్ర యుద్ధమునకు సన్నాహము జరిగిన తరువాత జర్మనులు సానంకాలము ఏవాసుహార్ట్ తైసుప్రాంతమున ఫలప్రదమైన ప్రయత్నము లానర్చి. మా యుద్ధఫిరంగులు. చెలరేగి వారి ప్రయత్నమును చాచుచేసినవి. ఇంకను ఫిరంగియుద్ధము తీవ్రముగా జరుగును. మర్నీవిల్లరు, మాసిఫలవద్ద ముఖ్యఫలమును పట్టుకొంటిమి. ఏప్రిల్ 16 వరకు మేము 19 వేలకైడిలను, మారు ఫిరంగులను, సోయజును ఆవిరైపులపర్య పట్టుకొంటిమి. జర్మనీలో కొంతయుద్ధము జరిగినతరువాత జర్మనుల రెండవ కందకమునకు చొరబడితిమి. అక్కడ మేము నేక కవములను జూచితిమి; అనికడచినరాత్రి ప్రెంచివారు దెబ్బ చుండిరి.

టోనుమీద చొరబడుట.

• లండను, ఏప్రిల్ 19:— సోమ, ఓయిజులపర్య ముఖ్యముగా సెంటుక్వెంటన్స్ దక్షిణమున తీవ్రమైనటువంటి ఫిరంగి యుద్ధము జరిగెను. ఏడైన, చెమిన్ డెను డేముల పర్య సేనో పీఠభూమిమీద కంకను చొరబడుచుంటిమి. బాంబు యుద్ధమునకు ఫలితము మేము హార్టికల్చరు ప్రాంతమునకు చొరబడుచున్నామే. మా అర్థ శత్రువు ప్రయత్నములను నాల్గుమారులు ఛెడరగొట్టి, (దేము, ఎస్. లాయెనల్స్ కు క్షేత్రమున నున్న కందకములను మడులునటుల చేసినది. తైము ప్రాంతములో ఫిరంగియుద్ధము జరుగుచున్నది. అనిపరాసువా దెబ్బచున్నది.

మిత్రమండలివారు పట్టుకొన్న మొత్తము.

మొత్తము 83 వేల కైడిలలు, 300 ఫిరంగులను, (బ్రిటీషు ప్రెంచిసేనలు ఏప్రిల్ 9, 20, తేనీల పర్యకు పట్టుకొనిరి.

వాన్ హెన్ డిన్ బర్గుగారు అసంతృప్తి పొందెను.

కూక్రిచి మొదలగు జర్మను సేనానాయకుల నాయకత్వమున కసంతృప్తి పొందెను.

శత్రువుల ముట్టడి విఫల మగుట.

• లండను, ఏప్రిల్ 20:— సెంటుక్వెంటన్స్ దక్షిణమున రాత్రియంతయు శత్రువుల ఫిరంగులు తీవ్రముగ పని చేసినవి. మేము తిగిన బదా బిచ్చితిమి. లాసాన్స్ ప్రాంతమున నలుబది మంది తైడిలను పట్టుకొని నల్ల నాతీతమైన పని యొనర్చితిమి. లోవరినకు తూర్పునకు భూమిని స్వాధీనపఱచు. కొంటిమి. మేము 250 తైడిలను పట్టుకొంటిమి. శత్రువుల కనేక, నల్లములు కలిగించుచు మేము మరోను విల్లరునవద్ద యుద్ధము చేసితిమి. పది శత్రునిహూనములు, రెండు గాలిబట్టలను 16 వ తేదీ వరకు పట్టుకొంటిమి. అని పరాసువా దెబ్బచుచున్నది.

పరాసువారి ప్రకటనము.

• ప్యారిస్, ఏప్రిల్ 22:— ఎయిరు కుత్తరమున నా నెట్టాలుల సాని, హార్టికల్చరు ప్రదేశమున ఫిరంగి యుద్ధము జరిగినది. కోను కు తూర్పునకు కిమున కుత్తరమునకు ఫిరంగులు కాల్చబడినవి. పూర్వీకాగ్రహ, కార్నిల యొద్ద మా సేనలు ముందునకు నడచినవి. మేం సేనులో సూంట్టుపై బడిన శత్రువైద్యులు వెనుకకు గొట్టితిమి.

రష్యా రాష్ట్రము.

పరాసువారు వార్తలు.

• పేరిస్, ఏప్రిల్ 20:— రష్యాకుపోపు ఫోస్సురాయ భారలు ఆయధిపాక్షి మంత్రి ఎస్. టామస్ గా కొకరయి యున్నాడు.

పాయిస్కే-గుగారి కభినందనములు

• లండను, ఏప్రిల్ 22:— గతవారమునందు ప్రెంచిసేనల కు గలిగిన విజయములకు పాయిస్కే-గుగారి కభినందించుచు శ్రీ చక్రవర్తిగా రొకతంతివా ద్ద సంపి.

ఆంగ్ల సేనలు ముందునకు పోవుచుండుట.

• లండను, ఏప్రిల్ 22:— ప్రధానస్థానముల యందలి గూటన విలేఖన డిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు.— తీవ్రముగ ఫిరంగులు కాల్చబడుచున్నవి. మన శత్రువులకు శత్రుకందకములు మున్నగువాటిని ధ్వంస మొనర్చుచున్నది. మేము క్రమక్రమమున సెంటుక్వెంటన్స్ మార్గమున ముందునకు పోవుచుంటిమి.

ఆంగ్ల సేనలు

గ్రామమును బట్టుట.

• లండను, ఏప్రిల్ 22:— డెన్స్ హేగ్ గా రిట్లు ప్రకటింపి:— తీవ్రముగ పోరాడి గోనిల్లు గ్రామమును బట్టి శత్రువైనికల గొందరి కైవీల నొనర్చితిమి. ఫాక్సిపార్డునద్ద నుండు కందకములపై శత్రుసేనలు గవియవాటిని వెనుకకు మరల్చితిమి. ఆ నేక స్థలముల శత్రువు యుద్ధములు జరిగినవి.

బ్రిటీషువారు ముందుకుపోవుచునే యున్నారు.

• శత్రువుల ప్రతియుద్ధము ప్రతిహతమగుట
• లండను, ఏప్రిల్ 22:— బ్రిటీషు ప్రతికల్పింపకటించుచున్నది:— ఫామపాన్సుకు తూర్పుభాగమున ప్రదేశమును మేము బలపరుచుకొంటిమి. లేకునవ యుద్ధము జరుగుచునే యున్నది. మరొకన్ని ఫిరంగులను, శత్రువులను బట్టుకొంటిమి. మరొకన్ని శత్రుస్థానములకూడ మాస్వాధీనమైనవి. శత్రువుల ప్రతియుద్ధములకు మామసార్లు భంగపెచ్చితిమి.

ఇటలీ

ఆస్ట్రియా ఇటలీ రంగము

మిత్రమండలి వైమానికులచే నోవకుట.

• లండను, ఏప్రిల్ 17:— శత్రువుల విమాన దళము వెనీసు పట్టణమును కాపాడుకొనుటకువచ్చుచుండెను. ఆపరామ ఇటలీ ప్రెంచి విమానము తెదిరించెను. పట్టణము శత్రుదళము చేరకుండునటు లాపెను. సముద్రములో చాలామారమున విమాన యుద్ధము జరుగుచుండెను.

ఆస్ట్రియా

సైనిక శాసనమును రద్దుపరచుట.

• మేడిడ్, ఏప్రిల్ 22:— సమైక్యకట్టుల భయమునుండి గతసెలయందు సైనిక శాసన ములు జరుపబడెను. ఇప్పుడా పరిపాలన అంతమైనది.

అమెరికా

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు.

మిత్రమండలివారి రాయబారములు.

• వాషింగ్టన్, ఏప్రిల్ 18:— ఆంగ్ల రాయబారి కాల్వలకుమలపై అమెరికావారి పతాక మెగురుచుండుట కిదియే ప్రభుమహారాజుము. బాల్బున మున్నగు రాయబారులను 25 వ తేదీని విల్లుగుగారు సత్కరింతురని తెలియపచ్చినది. ఆంగ్ల రాయబారుల యోగ్యత్యమును ముందు రాబోవు ప్రెంచి కమిషనును అమెరికావారిని సంకలపరచినవి. ప్రాన్సు కమిషనులలో వివిధునిగా రొకరు.

రష్యాకు సహాయము విల్లుచుగా

రేర్పరచిన కమిషను.

• న్యూయార్క్, ఏప్రిల్ 22:— అమెరికావారు సహాయ మొనరింప సేర్పాటుచేయుటకు గాను రువలసిన కమిషనును విల్లుచుగారు ఏర్పరచిరి. రియట్ గా రద్దయ్యెను, దీనియందు విషయముల చక్కగ గలిగినవారందరూ వచ్చినది.

ఆహారపదార్థము

వాషింగ్టన్, ఏ

యంతులు అమ్మగి
పొందింప ప్రజా

మతగురువుల రాజభక్తి.

• బాల్టిమోరు ఏప్రిల్ 22:— యుద్ధసంకల్పమున సంయుక్త రాష్ట్రముల యందలి కేఫోలిక్కు మత గురువులు తమ రాజభక్తిని విల్లుచు గారికి విన్నవించుకొనిరి.

మద్యవిక్రయ నిషేధనము.

• లండను, ఏప్రిల్ 22:— అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల తురుమ్మలు అమెరికావారిలో సంబంధముల త్యజించుకొనిరి.

• వాషింగ్టన్, ఏప్రిల్ 22 జర్మనీకి ఆహార పదార్థములు పోగుండ చేయుమిత్తము మంత్రదర్శము ఆహారపదార్థ ఎగుమతిని చర్చించెను. ఈవిషయమై చట్టములకూడ నొనర్చవచ్చును. ఇటీవల వశ మొనరించుకొనిన 9 జర్మనీవారి యోడలలోను ఒకటి నెలలోపున ప్రమాద సన్నద్ధమగుచునె తెలియచున్నది. నిదేశ విషయములకై ఉపయోగించు నిమిత్తము 1½ మిలియను టన్నుల స్త్రీయరుల పడలసంఘమువారి వశ మొనర్చులసినవను డిట్లు ఆదినకాలమున కాంగ్రెస్ సభయందు ప్రవేశపెట్టబడును.

జర్మనీ

జర్మనీలో పనిచాంగ్రు కట్టుగట్టుట.

• క్యొరిచే, ఏప్రిల్ 22:— పనిచాంగ్రు కట్టుగట్టుట, అల్లరులు జర్మనీలో డెల్లిను, వెస్ట్ ఫీలియా, హేంబర్గమున్నగు ప్రదేశముల యందలివిస్త్రాముగ నున్నవని వాల్కువైర్ట్టప్రతిక వ్రాయుచున్నది.

జర్మనీలో ప్రత్యేక సమాధానము

• న్యూయార్క్, ఏప్రిల్ 22:— జర్మనీలో ప్రత్యేక సమాధానము జరుగుతుండ చేయవలసినవి సాంఘికవాదులగు కొందరు అమెరికనులు వ్యవస్థలు కెరెన్సియా గారికి తంతివా ద్ద లిచ్చిరి. ఇట్లు ప్రత్యేకసమాధానము మొనర్చుకొనిన సాంఘిక విప్లవమాలింపబడి జర్మనుల వైనికపరిపాలనమును వృద్ధి చేయును.

జర్మను సైనికులు సైన్యముల వీడుట.

• ఆమ్స్టర్డాము, ఏప్రిల్ 22:— ఆరువందల మంది జర్మను సైనికులు సైన్యములనుండి సారిపోయిరి. వీరిని బట్టి తీసికొనినవచ్చుటకు 200 మంది ఉస్థానులు పంపబడిరి. ఉధయలకును అరగంట కాలము యుద్ధము జరిగెను. స్వల్పమగు దెబ్బలు తిని తిన్ 8 రు ఈతొడును చేరిరి.

ఆగ్నేటినా. జర్మనిరాష్ట్రములు.

రాజ్యాంగసంబంధములు త్యజింపనుండుట.

• బ్యూనాస్ ఏయిర్స్, ఏప్రిల్ 22:— యాంజిస్ట్రాటిగిజా ముంచినందులకు తిగిన సమాధాన మియవలసి ఆగ్నేటిని రాష్ట్రము జర్మనివారి గోరినది. అట్లుచేయక తప్పి. జూచిన రాజకీయ సంబంధముల త్యజింపవలసినదనునం దున్న తరుమంత్రి కాగ్నేటినారాష్ట్రము చేసిరి.

జర్మనుల యు

• లండను, ఏప్రిల్ 22:—

వాష్టి ఇట్లు తెలియజేయు
చారిత్రంగమునఫిరంగులు
సాహస వైద్యము
సైనికులు ఎ
జంకకా
సేవపల్ల
(ప్ర

జర్మనుల పరతులు.

జేర్స్ ఏప్రిల్ 22:— జర్మనులు జెర్జియనును విడువనున్నారు. కాని జీబ్రాల్టర్, ఏంట్వెర్పు, ఆన్టవేర్, లీజ్, నామూరులయందు సేవల నుంచి, జెర్జియను ఇనుప దారుల తమ యధీనమున నుంచుకొందురు. ఖర్చుల క్రింద 600,000,000 పౌనుల నిచ్చిన ప్రాముఖ్యతని కొంతభాగమును గూడ విడుతురు. ఈపరతులు కైజరు ప్రెసిడెంటు బిల్గునుకు తెలియపరచినట్లు మేటిను వ్రాయుచున్నది.

జర్మనులు కలేవై దొమ్మిచేయుట.

పారిసు, ఏప్రిల్ 22:—జర్మనులు యుద్ధకాలము 20-21 తేదీల రాత్రికాలమును కలేవై కొన్ని షెల్లులను ప్రయోగించెను.

టర్కీ

టర్కీ-మిత్రమండలి.

లండను, ఏప్రిల్ 20:—మేము మంగళవారమునాడు వాడే గుర్తుకు తెచ్చుచున్నామని తిరిగి పట్టుకొంటిమి. ఫలములు బల పలుప బడెను. యుద్ధపుటోడలు చాలా సహాయ మొనర్చు ను. యుద్ధ మింకను జరుగుచున్నది అని ప్రకటింప బడెను.

ఈజిప్టు యుద్ధము

తురుష్క ఫానాక్రమణము.

లండను ఏప్రిల్ 22:—ఈజిప్టున నిల్చి ప్రకటింపబడెను. మంగళవారమున వాడిఖ్యాజా కు తెరమున ముందునకు పోయి తిమి. ఆరున్నర మైళ్ళవరకు వ్యాపించి యుండిన తురుష్క సానులు బట్టుకొని బలపరచితిమి. యుద్ధకాలము సహాయ మొన రించినవి. యుద్ధమింకను జరుగుచున్నది.

స్వీడను

ఆహారపదార్థ పరిపాలనాసంఘము

ప్రజల యసంతృప్తి.

కో సెయి హేగను, ఏప్రిల్ 22:—ఆహారపదార్థ పరిపాలనా సంఘమునై అనుదినము తిరుగుబాటులు జరుగుచున్నవి. ఆహారపదార్థసహజము తామే చక్క బరచుకొనగలమని వేల కొలది కార్మికులు నిర్భీతిగ బలుకుచుండిరి. రెండువందల మంది స్వీడను నావికులు సాంఘికవాదుల సహా సేవమునకు బోయిరి.

ప్రధానమంత్రి అధ్యయన మొనగుట.

స్టాక్ హోమ్, ఏప్రిల్ 22:— తమ ప్రథమోపన్యాస స్వార్థకాంక్షను ఎగుమతుల స్పృహవిధింపబడిన నిర్బంధముల గ. ఆహారము, లేమిచే ఉపసంపాదనలనని భయ గాని ఈభయమున కెంతమాత్రమును కారణము న్నిట్టిని నిరోధింపలేదని విచారించు మం

ంది ప్రజలు రిక్కుడాక్ సభకవతల హుక్లముగు చున్నదనియు నేననియు దొరతనమువారి

క్రొత్త దొరతన రుచుండుటలేద వాది ఎమ్.

చీనా

చీనాలోని జర్మనులు.

లండను, ఏప్రిల్ 23:— వెకింగులో నున్న జర్మను రాయబారి వర్గములోని యుద్ధాగ్రీ యొకడు యేదియో కుట్ర నుబన్నచున్నాడను సందేహము కలిగి యెల్లప్పుడు ప్రేమను నందు వానిని పట్టుకొని డచ్చి ప్రధాన రాయబారికి వశపర చిరి- కొంతమంది జర్మనుల సహాయముతో ఒక రహస్యా ముగ నొక జర్మని దేశీయుని గృహమున విచారణచేసి అతడు నిర్దోషియని తీర్పుచేసిరి జనలందరికి కొంతయనమానము కలిగినది. చీనావారు జర్మనీవారిని తమ స్వాధీనమందుంచుకొ నినచో మితిమీరిన చిక్కులు సంప్రాప్తమగునని ప్రజలు చెప్పిరి.

సింలా

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన యుద్ధతంతివార్త.

సింలా, ఏప్రిల్ 22:—ఇండియామంత్రిగారి దగ్గరనుండి 20 వ తేదీన వచ్చిన తంతివార్త.

పరాసువారు మధ్య ప్రదేశమున నాలుగు కొండకొట లను కాపాడుకొనుదు ఎయినునదియొద్దనుండు కొండయొడ పులలుండి రీమునకు తూర్పుభాగమున 12 మైళ్ళ వరకును కష్టసాధ్యములైన ప్రదేశములను ముట్టచీమిచుచు ముందుకుకు బాగుగ బోవుచున్నారు. పరాసువారు రీముయొక్క ప్రాగు త్రరభాగములందును పటాలములను విరివిగాచేరి శత్రువుల బలహీనతను సాక్రమించి పిమ్మట ఎయినునదికి పశ్చిమభాగ మునందున్న క్రొను పేటభూమిని వశపరచుకొని తూర్పునకు విజృంభించి మారుబిల్లుగు కొండప్రాంతములను వశపరచుకొనిరి. ఇందు శత్రువైద్య ప్రయత్నములు విఫలములగుట శుభ సూచకములు.

జర్మనులు 12 పటాలములను దీసికొనివచ్చి వారిమాన చృక్తిని వినియోగించి ఎట్టుకేలకు విజయులైరి, కాని ఆంగ్ల పరాసు సేనల కడవరకును జయప్రదముగ బోరాడిరి, జర్మనులు శక్తినింతయు ధారబోసిరి, జర్మనులంతిరేర ప్రాంతములందు గూడ పారిపోయిరి

బ్రిటీషువారు పెంటు క్వెయినుకు ఉత్తరమున కొంత ముందునకు బోయిరి.

పరాసువారిప్పటికిని 17000 మంది జర్మను వైనికులను 75 తుపాకులను బట్టుకొనిరి. బ్రిటీషు వారిప్పటికి స్వాధీన పరచుకొనిన తుపాకులు 228.

ఇటలీవారి సేనలనుండియు రుస్సావారి సేనల నుండి యు వర్తమానము లేమియు బంపబడలేదు. ఈ వార్తములో రాష్ట్రముల వారందరికిని వచ్చిన ఓడల సంఖ్య 2279 ఇక్కడి నుండి పోయిన ఓడల సంఖ్య 2321 16000 టన్నులను వై బడిన ఓడలు ఇంచుమించు 9 ముంచబడినవి- 8 వార్తముల లెక్కనుబట్టి జూడ ముంచబడిన నౌకలసంఖ్య కొంచెము హెచ్చినను వ్యాపారము చాల హెచ్చుగా జరిగినది.

భారతీయ రక్షణ సేన:— హోమురీలు లీచ బొంబాయి కాఖివారి కోరికనై 250 మంది గల రక్షణ సేనను ఏర్పరుచుట ఎట్లు పెంటు జనరలుగారు సమ్మతించిరి. సేనలో చేర నిచ్చ గించువారందరు జిన్నా గారి యధ్యక్షతక్రింద నేడు సమావేశ మగుదురు.

ఇంగ్లీషు ఛానలులో తిరుగుచున్న జర్మను

యుద్ధ నౌకలు.

లండను, ఏప్రిల్ 22:— ఇంగ్లీషు ఛానలులో మునిగి న రెండు జర్మను యుద్ధనౌకలనుండి 20 మంది హతశేషులగు జర్మనులను పడవవాండ్లు తీసి దోవరకు తీసికొనిపోయిరి. ఈ ముప్పదిమంది జర్మనులలో అనేకమంది ఉద్యోగస్థులు కూడ గలరు. క్రిందటిరాత్రివారే ఈహతశేషులు దరికిచేరగనే ప్ర జలు గుంపులు గుంపులగ వచ్చిచూచిరి.

17 వ తేదీని గుంటూరుజిల్లా సభాసానములో జరిగిన బహిరంగసభయందు క్రింది తీర్మానములు జరిగినవి. 18 వ గుంటూరుమండల సంఘసంస్కరణసభయొక్క 1, 2 తీర్మానము లను అనుసరించి యీపురమునందు ఒక మండల హిందూసంఘ సంస్కరణసభ యేర్పాటుచేయవలయునని తీర్మానించగలమనది. హిందూపురోవృద్ధి నిమిత్తము వలసిన సంఘ సంస్కరణముల నెలకొల్పి ప్రయత్నించుట సంఘముయొక్క ముఖ్యోద్దేశ్యము. బ్రాహ్మణ, త్రిత్రయ, వైశ్య, శూద్రాది సర్వహిందూ సంఘమునందును స్త్రీ పునరుద్ధాహము రజస్వలసంతర వివా హము సమద్రయానము వీనియందు దొక్కదానినైన సమ్మతి గలిగి తమ సానుభూతిని చూపువారు మాత్రమే యీసంఘము నందు సభ్యులుగా నుండవచ్చులు. సంఘసభ్యులు సంవత్సరము నకు రు. 0-8-0 లు తక్కువగాని చందాను ఇచ్చువారును 18 సం॥ వయస్సుకు మించిన హిందువుగాను నుండవలెను. న్యాయతి నారాయణరావు వంతులుగారు సంఘమునకు కార్య దర్శిగానుండునట్లు తీర్మానింపబడినది. సంఘము ప్రతిసంవత్సర మున మండలమందు జరుగవలసిన మండల హిందూ సంఘ సంస్కరణసభను నిర్వహించు చుండవలెను. రేపల్లెలో జరుగు వండల సభతో బాటు హిందూ సంఘ సంస్కరణసభ జరు పుటకు అవసరమగు ప్రయత్నములను కార్యదర్శిగారు చేయ వలసినదిగా తీర్మానింపబడినది.

ఆంధ్రపత్రిక చందాదారులకు

మనవి.

ఆంధ్రపత్రిక 8-వ సంవత్సరాదిసంచిక ఏప్రిల్ మూడవవారములో తప్పక వెలువడును. కావున నాలోపుగ అవసరము లేనట్లు మాకు దెలిపిన వారికి తప్ప, తక్కిన వారందరికి, సంచిక కావలసి యుండిన ట్లెంచి సంచిక కిమ్మతుకు సంచిక నే వి. పి. గ నంపెదము. కావున వి. పి. నైకమును చెల్లించి సంచికను గైకొన ప్రార్థితులు. సంచిక యువనరమని తోచినవారు, తమ యుద్దేశ్యమును మాకు తెలిపి, వి.పి. ఖర్చుల నప్తమును తొలగింప ప్రార్థితులు. ప్రతిదినమునను 500 కంటె నెక్కు వగ పోస్టువారు తీసికొనరు. కావున ఆలస్యమయి దని త్వరపడి యుత్తరములు వ్రాయకుండు ప్రార్థితులు వత్రికాధిపతి.

The Glory of Man is his
STRENGTH

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO.
Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hyperaemic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago, U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c. charged extra) Patented all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients.

Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man.

Absolute secrecy guaranteed, Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested in this marvellous cure, especially mentioning the

(669)

AGENCY FOR THE EAST, BATALA

THE GREAT WAR.

Two British Hospitalships Sunk.

Naval Engagement in the Channel.

Several German Destroyers Sunk.

SERIOUS STRIKES IN GERMANY.

[REUTER'S AGENCY].

GREAT BRITAIN.

Allied Military Position.

Distinctly Encouraging.

LONDON, April 22.

Lord Curzon speaking at Derby said that the military position at present was distinctly encouraging. He did not wish them to run away with the idea that the end had come just yet, but there was no doubt that the operations in France during the last fortnight constituted a considerable military victory, and had shown the wonderful superiority of our artillery, which had fired four million rounds. Lord Curzon added "Keep your eye on Mesopotamia". He declared that the military power of Germany was not yet sufficiently broken to induce her to accept terms which would be considered reasonable by the Allies.

British Doctors Called Up.

To Serve in Theatres of War.

LONDON, April 22.

The Press Bureau states that Lord Derby, on behalf of the War Cabinet, has issued the following letter to the medical profession:—"The enemy, totally disregarding the universal tenets of civilized warfare, has deliberately instituted a submarine campaign against hospital ships. Hence it is essential to establish many hospitals in the various theatres of war. Therefore, it is necessary to secure the services of every doctor who can be spared. The Government is in possession of figures showing that the number available is more than sufficient in their work in Britain and is undertaken by doctors over military age. The War Cabinet has, therefore, decided, subject to these arrangements, to call up every doctor of military age forthwith under the Military Service Acts. The War Cabinet trusts and believes that this call will be met in the same splendid spirit as the previous ones.

The British Mission.

LONDON, April 22.

The Press Bureau announces that at the request of the War Cabinet, Mr. Balfour has undertaken a special mission to the United States. He has arrived at Halifax, accompanied by Lord Cunliffe, Rear-Admiral de Chair, and Major-General Bridges with their respective staffs.

Premier Returns to London.

LONDON, April 22.

The Press Bureau states that the Prime Minister returned to London last evening after holding a series of conferences with the French and Italian Government.

Hospital Ship's Casualties.

LONDON, April 22.

In the House of Commons on Thursday Dr. T. J. Macnamara (Parliamentary Secretary to the Admiralty) said that six hospital ships had been mined or torpedoed during the period of the War, involving 247 deaths and 73 cases of injury.

Gallantry in the Field.

Indian Army Awards.

LONDON, April 22nd.—The following awards are made to officers of the Indian Army:—

Bar to the D. S. O.

"Major Ronald Ross."—He gallantly led a battalion in an assault on an enemy position, and the success of the operation was largely due to his fine example and able leadership. Later he was severely wounded while leading his men.

D. S. O.

"Lieutenant Douglas Gordon."—He led two platoons to reinforce the right flank and bombed an enemy trench, regaining much lost ground. Later, he handled a machine gun with great skill, and succeeded in establishing a block under very heavy fire. He set a splendid example.

Bar to the Military Cross.

"Captain John Pottinger."—He skillfully concealed the presence of his company from the enemy, and later prominently took part in the fighting. He handled his company with marked courage and efficiency in very difficult circumstances.

Military Crosses.

"Acting Captain Douglas Gracey."—He led two companies towards an objective in spite of determined opposition. His untiring energy and resource were largely responsible for the success of the operations.

"Acting Captain John Steel."—While in command in the firing line, during a stiff engagement for four hours, he kept the Commander well informed of the progress of the fight and inspired his men throughout by his splendid example and courage and determination.

"Second-Lieutenant Charlot Palmer."—Although thrice buried by falling parapets, he kept his men together under intense fire and maintained hold of a redoubt.

"William Thatcher."—He led a bombing party with great gallantry, driving the enemy out and securing an important tactical position. He was wounded.

British Food Supply.

LONDON, April 22.

The Press Bureau states that Lord Devonport restricts the use of wheat and rye to purposes of seed or manufacture of flour and confines the use of rice and flour derived from wheat, rye or rice to purposes of human food.

Publication of New Newspapers.

LONDON, April 22.

The Press Bureau states that the Board of Trade, under the Defence of Realm Regulations, prohibits the publication of any new newspaper.

Indian Prince's Patriotic Generosity.

General Smut's Tribute.

LONDON, April 22.

In his despatch published in the "London Gazette" of the 18th, General Smuts pays a tribute to the Maharajah Scindia of Gwalior for coming forward in a most patriotic manner at the commencement of the campaign and equipping, with complete medical staff and every comfort, a convalescent home for Indian officers and men which was constantly used and was of the greatest benefit. He also took over the sanatorium for convalescent British officers which proved of great value.

British Officers Honoured.

Naval Officers Receive V. C.

LONDON, April 22.

The following decorations are announced:—The Croix de Guerre to F. M. Sir Douglas Haig and General Sir William Robertson; Grand Officer of Legion of Honour Lieut. General G. F. Milne; Commander of Legion of Honour, Commodore Lionel Halsey; Grand Officer of Order of Leopold, General Smuts; Order of Mahomed Ali, Sir Francis Wingate;

Victoria Cross.

Commander Gordon Campbell, in recognition of conspicuous gallantry and consummate coolness and skill in command of one of His Majesty's ships in action. Commander Campbell already possessed the Distinguished Service Order; Grand Cordon of Order of Leopold, Admiral Jellicoe; Belgian Croix de Guerre, Admiral Jellicoe and Vice-Admiral Bacon.

Prospects of British Trade with China.

ARCHIBALD ROSE'S SUGGESTIONS.

LONDON, April 22.

Addressing in the London Chamber of Commerce on the prospects of extending the British trade with China, Mr. Archibald Rose emphasised the necessity for creating demand for our goods by letting the Chinese consumers see them, also by emulating foreign rivals in hard work, studying special needs of the buyers and putting cost of production as low as possible. He mentioned that the Lancashire producers and exporters were giving serious attention to the question of developing British cotton and piece goods trade with China. There was no doubt that China offered a wide field for engineering enterprise and the engineering groups should send out well-qualified agents to educate the Chinese regarding the use of mechanical power. Regarding the distribution of goods, Mr. Rose said that the Chinese must be found to place driving force of the Chinese and distribute in the interior had outlined their usefulness and the responsibility himself.

Mr. Rose advocated the combination of producers and producers which would be in China. In order to enable them to buy more British goods, a regular taxation must be regular and a tangible and communication. He suggested that interested in China provide regular development and the British.

TELEGRAMS.

political machinery working through Consuls and Legations was the main stay of the British commercial rights in China. Activities and responsibilities of consuls would increase proportionately with the increase in the British trade. The Foreign Office and the Board of Trade were now attempting to devise means of increasing efficiency of the Consular service in order to meet new needs. A closer co-operation between the producer, exporter and official was perhaps what could help most to extend the British trade in China.

The King's Message to President

Poincare.

LONDON, April 22.

The King, in a telegram to the President of the French Republic, says:—"I warmly congratulate you on the great success that attended the efforts of the gallant French army during the past week. The news was received by me and my people with the utmost satisfaction. These victories of our joint armies, I am certain, are earnest of further steady progress."

LONDON, April 22.

Admiralty announced that the steamers "Donegal" and "Lanfranc" were torpedoed without warning on the evening of April 17th, while transporting the wounded to British ports. Owing to the German practice of sinking hospitalships, it is no longer possible to distinguish the hospitalships because they become more conspicuous targets. Therefore the "Donegal" and the "Lanfranc" were not marked as hospitalships but were provided with an escort. The "Donegal" carried slightly wounded men twenty-nine of whom and also twelve of her crew are missing. The "Lanfranc" carried 234 British wounded, 167 German wounded, fifty-two members of the medical staff and 123 crew. Twenty-three British and fifteen Germans are missing. Patrol boats at imminent risk of being torpedoed rescued 152 German wounded. Illegal and inhuman submarining of the Hospitalships, the culmination of the savagery has brought the world face to face with the situation unparalleled in civilised warfare. It has no justification in any conceivable distortion of the international law or most brutal creed of necessity. Following sinking of "Austurias" and "Gloucester Castle" Britain decided to transport the wounded in vessels not bearing distinction markings and notified Germany of the withdrawal of certain hospitalships. Fighting on the west front is leaving very large number of the wounded Germans in our hands and practically all ships bringing the wounded are bound to carry a proportion of the Germans.

It remains to be seen whether this knowledge will affect the German Government's abominable course.

Press Bureau says.—A German wireless accused Britain and France of employing vessels carrying markings of Belgian Relief Ships for the purpose of attacking the submarines. Allegation is untrue and is merely variation of equally groundless assertion that the "Entente" was misusing the Hospitalships. It is evidently intended as a pretext for torpedoing the Belgian Reliefships without warning.

British Casualties.

British had twenty-two men killed in Dover engagements.

FRANCE.

French Mission to Petrograd.

Munition Minister a Member.

LONDON, April 22.

PARIS.—The French mission that is to proceed to Petrograd will include M. Thomas, Minister of Munitions.

Territorial Evacuation.

The Kaiser's Terms.

Ps

The "Matin" states that the Kaiser received President Wilson that Germany was "Belgium, except for maintaining a garrison at Antwerp, Ostend and Zeebrugge. Control of the Belgian railways. Equate certain portions of French territory with an indemnity of £200 million."

Arti

German

This afternoon a violent storm. Quentin and Cl green and an

TELEGRAMS.

speech emphasized that no return to the past was possible but people enjoying liberty must remember their duties to their country. He rejoiced to find that fighting power on the Western Front was indestructible.

M. Roditcheff, a member of the Duma, received an ovation on declaring that they believed the army would expel the enemy.

The Congress responded by shouting, "We swear it". A French colonel and a British Major spoke, the former exhorting soldiers to pay less attention to politics and more to their military duties, the latter exhorting soldiers to die for liberty, if necessary.

General Gourke, Commanding the Western Front, said the new found liberty would perish unless the soldiers made a great effort. German militarism must be destroyed.

AMERICA.

Allied Missions to U. S. American Gratification.

LONDON, April 22. WASHINGTON.—The American flag has been flying at the British Embassy for the first time in history. It is announced that President Wilson expects to receive Mr. Balfour and his fellow-Commissioners at the White House on the 25th inst. The authorities are gratified at the eminence of the British Commissioners, especially Mr. Balfour, and also of the French Commission that is coming. It includes M. Viviani.

The American Mission.

LONDON, April 22. NEW YORK.—A committee of leading American and Russian Socialists has telegraphed to M. Kerensky, urging him to make every effort to prevent the conclusion of a separate peace with Germany, which would result in increase of militarism and would delay Social revolution.

NEW YORK, April 22nd.—President Wilson has almost completed the selection of the Commission which will be sent to Russia to co-operate with the Provisional Government in discussing means by which the United States can best help Russia. It is believed that Mr. Root will be the Chairman of the Commission, which will include commercial, railway, financial and military experts.

Argentine's Demand of Germany. Severance of Relations Threatened.

Buenos Ayres.—The Argentine Government has sent an energetic Note to Germany, demanding complete satisfaction for the sinking of the "Monte Protegido", and has instructed the Argentine Minister in Berlin immediately to break off relations if Germany evades responsibility.

Food and Shipping. Probable Government Measures.

LONDON, April 22. WASHINGTON.—The Cabinet discussed the regulation of food exports to Northern Europe in order to prevent food from reaching Germany. Legislation will probably be enacted on the subject. It is expected that nine of the German steamers which have been seized will be ready for sea in a month. A Bill empowering the Shipping Board to take over one and-a-half million tons shipping building for foreign interests will shortly be introduced into Congress.

Turkey Breaks With U. S.

LONDON, April 22. An Amsterdam says Turkey has broken the United States.

Extradition in Brazil.

LONDON, April 22. Extradition of forty-thousand trial Palace on Saturday eloquently supported Germany. A dispersed by the

ED.

2, 19

Workers' Strikes. Hindenburg's Message.

LONDON, April 22.

AMSTERDAM.—The "Lokalanzeiger" states that the Chancellor refused to listen to the deputation of Berlin strikers, who decided to resume work. General Hindenburg has written to General Groener, denouncing the strike of munitions workers. He says that increased meat ration and regular supply of potatoes sufficiently compensate for the reduction in the bread ration. In view of the seriousness of the times, he adds:—"I cannot understand why the question of feeding should cause a strike. A diminution in the production of war material is a crime towards men fighting on the western front." He asks General Groener to explain the position of the workers.

A telegram from Oldenzaal says that the most serious riot in Germany since the war began occurred at Magdeburg owing to the reduction in the bread ration. Ten thousand strikers, mostly munition workers, tried to set fire to the Town Hall and troops fired on them, killing and wounding many. The disturbances continue, and the town is in a state of siege.

ZURICH.—The Socialist newspaper "Volksrecht" states that strikes and disturbances are general in Germany, notably in Berlin, Hamburg and the Westphalian coal fields.

NORWAY.

Norwegian Foreign Policy. Strict Neutrality to be Observed.

LONDON, April 22.

CHRISTIANIA.—The Storting has concluded its secret sittings on the question of food and the dangers of navigating the North Sea. In relation to foreign policy no resolution was passed, but it was agreed that strict neutrality must still be observed. It is denied that Norway is about to arm merchantmen.

EGYPT.

Egyptian Campaign. Turkish Positions Taken.

LONDON, April 22.

A "communiqué" from Egypt says:—We advanced on Tuesday northwards of Wadi Ghuzza, and captured Turkish advanced positions on a front of six miles and a half. The positions gained were consolidated. Warships assisted in the operations. Fighting is proceeding.

HOLLAND.

German Desertions. Attempt to Cross Belgeo-Dutch Frontier

LONDON, April 22.

AMSTERDAM.—The "Dandelsblad" reports that 600 German Fusiliers, sailors and men of the Landsturm deserted and tried to cross the Belgeo-Dutch frontier. Two hundred Uhlans were sent in pursuit, and attacked them with machine guns. The fight lasted half an hour. Thirty were wounded. Eight, who were slightly wounded, succeeded in reaching Dutch soil.

DENMARK.

Premier's Reassuring Speech.

LONDON, April 22.

STOCKHOLM.—The premier M. Swartz, in his first statement in the Riksdag, replying to interpellations on the subject of food, recited various restrictions of exports. He said that the fear of starvation was unfounded. The interpellators regretted that all exports were not prohibited.

A Monster Demonstration.

A crowd of twenty thousand held a demonstration outside the Riksdag and appointed a deputation to wait on the Government on the subject of the dearth of food. The Socialist M. Branting, addressing them, exhorted the people to be calm as the new Government was not concealing the situation like its predecessor.

PORTUGAL.

Portuguese Cabinet Resigns.

LONDON, April 21.

LISBON.—The Cabinet has resigned owing to the rejection by the Chamber of a decree instituting a National Economic Council to deal with economic and industrial problems due to the war.

SWEDEN.

Food Control.

Growing Dissatisfaction Among work People

LONDON, April 22.

COPENHAGEN.—Daily demonstrations are taking place in Sweden against the Food Control Committee. Seven hundred workmen paraded at Vasteras and thousands were threatening to take the food problem into their hands regardless of consequences. Two hundred bluejackets in a body attended a Socialist Stockholm.

CHINA.

Trans in China.

Government Control.

LONDON, April 23.

From Shanghai says:—A telegram from the Legation of Peking, Shanghai, says that electric power has been handed over to the Government after a long struggle. In a house, the Government is much more urgently needed of the Chinese.

AUSTRIA.

Resignation of Ministers.

BERNE, April 22.

Owing to discourse during the trial in Vienna to a Bank Director named Franz for fraud in connection with War contracts, the Austrian Ministers of War and Justice have resigned the evidence compromising both. It is expected that the Austrian Minister for Finance, who is also compromised, will resign.

SPAIN.

Martial Law Withdrawn.

LONDON, April 22.

MADRID.—The state of Martial Law which was declared last month owing to threatened strikes has been terminated.

WAR AT SEA.

German Raid on Dover.

Two Enemy Destroyers Sunk. Brilliant Work of British Patrol.

LONDON, April 23.

The Admiralty announces that last night five German destroyers attempted to raid Dover. They fired a number of rounds into a ploughed field a few miles from Dover and then steered in the direction of some of our shipping possibly with the intention of attacking it. They, however, met two Dover patrol vessels and these in five minutes engaged and sank at least two and possibly three. The remainder fled at high speed escaping in the darkness. Our vessels sustained no material damage and our casualties were exceedingly slight in comparison with the results obtained. Our vessels were handled with remarkable gallantry and dash and the tactics pursued were fine example of destroyer work. We succeeded in saving ten German officers and ninety-five men from the sunken vessels.

German Survivors.

LATER.—An Admiralty announcement says ten German officers and 108 men were saved.

Sinking of a Hospital Ship.

LONDON, April 22.

Later details of the sinking of the hospital ship "Austurias" show that two torpedoes struck her at midnight on the 20th. The weather was fine, but it was dark. The majority of the crew and the hospital staff were in their bunks. The first torpedo struck the rudder, and from there penetrated the engine room, where it damaged the machinery, and put out the electric light throughout the ship. A patrol vessel quickly answered the distress signals. Many of the survivors were towed to a British port in boats, most of them being thinly clad, just as they had jumped out of their bunks. So far as the German submarines could tell, the "Austurias" might have been full of sick and wounded. The men on board knew of Germany's threat to torpedo hospital ships, but most of them considered such dastardly conduct to be impossible and unbelievable.

The newspapers recall the Foreign Office's declaration of the 31st January, that if the threat to sink hospital ships were carried out, reprisals would be immediately taken. This was the second attempt to torpedo the "Austurias," the first being when she was north-west of Havre on the 1st February, 1915.

The "Morning Post" states that the first torpedo passed right through the stern, while another made larger hole directly above that made by the torpedo by the breaking of the twisting propeller. The water poured in and the "Austurias" drifted on to the rocky coast where she now lies. Meanwhile the boats which were already swung out, were lowered, the army nursing sisters being the first to be placed in them. There was an exceptional number of them aboard, owing to the ship bringing back sisters whose period of service had expired. One fully loaded boat capsized, and some of the occupants were in the water for an hour. The thought of every man aboard, the "Austurias" was "Thank God, we landed the patients yesterday." Otherwise there would have been 1,000 sick and wounded aboard many being unable to move hand or foot, some unable even to cry out for help.

The villagers generously supplied the hospital staff and crew with clothing, blankets and boots. These were many slight injuries apart from the list of wounded severely mentioned in the first announcement.

The "Austurias" was not carrying wounded. They had been disembarked at an English port, and she was returning to her base. There were 300 persons on board.

Another Relief Ship Sunk.

In So-called Safe Zone.

YMUUDEN, April 22.

The Norwegian reliefship "Konashi", bound for Rotterdam with a cargo of 8,000 tons of wheat, has been sunk in the so-called safe zone. The Second Mate is missing. The remaining thirty-four members of the crew, of whom nineteen are Americans, have been rescued by trawlers and landed at Ymuiden. The vessel was struck on the star-board side, but owing to the darkness it is not known whether by a mine or a torpedo.

Damaged Vessel Saved.

LONDON, April 22.

A telegram from Ymuiden on Saturday evening said that the Norwegian relief ship "Kongsl" was not sunk; she is being towed now to harbour.

German Destroyers Sunk in Channel. Survivors Landed.

LONDON, April 22.

Thirty Germans from the sunken destroyers were picked up by the Channel trawlers and landed at Dover. They include several officers. There was the same booming of crowds as when survivors were landed last night.

German Raid on Calais.

LONDON, April 22.

PARIS.—The German destroyers fired a few shells into Calais on the night of 20th and 21st.

TELEGRAMS.

Bengal Provincial Conference.

CALCUTTA, April 21.

The Bengal Provincial Conference was held to-day at Bhawanipur in the Twentyfourth Pargunnas. About two hundred delegates and four hundred visitors were present. Decca delegates numbering fifty could not come as the steamer carrying them went aground and was delayed 12 hours. Mr. Justice A. Chaudhuri, Dr. Rash Behari Ghose, Mr. R. A. Barendse and Babu Ambica Charan Mazumdar were present. The number of Mahomedan delegates this year far exceeded that of other years and about one hundred pardanashin ladies attended. Mr. Dwarka Nath Chuckerbutty, Vakil, Chairman of the Reception Committee, in welcoming the delegates said:—The Conference should not repeat congress programme. Conferences should be schools for learning methods to create materials for the prosperity of the country. He deplored that a large number of young men were taking to Law and suggested that they should join the Bengal regiment. To improve their condition and that of the country they should improve the water channels, as this would remove the scarcity of drinking water, and improve the fish supply, cultivation and sanitation. Referring to internments, he said that no one could find fault with the law, but he suggested that some trustworthy Bengalis should be associated with the Government. He urged that India should be governed both by Indians and Europeans. He supported the war loan and appealed to the Government to give this money to England not as a free gift but as a loan. Mr. C. R. Das was then formally elected President. He delivered his Presidential address in Bengalee. He said:—"The subject of political discussion in Bengal would be to examine the relation that actually exists between the rulers and the ruled and to decide what such relation ought to be. The object of our politics will be to build up Bengalees into a nation of men and an adequate discussion of politics will involve consideration of agricultural questions as well as questions of village sanitation. We have also to consider the question of education." After describing the conditions prevailing in Bengal since the advent of the British he said:—"Swadeshi movement came without calculation and went without calculation, but the time for calculation has come now." After taking a review of the present condition, he said:—"The Education which we now receive is a borrowed article. Our knowledge must be of things and not of words and the chief medium of education must be Bengalee. He next suggested a plan of work. The first step would be to organise village unions with an executive body to look to sanitation, education, water supply and agriculture. Then would come the district assemblies of 200 to 500 members. In conclusion he urged them to join the army and help the War Loan. The conference meets again to-morrow.

YESTERDAY'S PROCEEDINGS.

CALCUTTA, April 22.

The Bengal Provincial Conference met again this morning under the presidency of Mr. C. R. Das. The attendance to-day was larger than yesterday.

A resolution expressing the sense of profound loyalty and devotion to the Throne and firm resolve to stand by the Empire in its present crisis was put from the chair and carried unanimously.

Mr. Surindranath Bannerjee in moving the resolution on self-government criticised strongly those who wanted to put off the fulfilment of Indian aspirations by declaring that the time was not yet. He said that the Indians were now quite fit for self-government and emphasised that India after the war could not be what it was before. The present system of Government had become fitted to the existing conditions and requirements. It was that India should be lifted from the position of dependency to that of an equal partner in the Empire.

Mr. Surindranath Bannerjee moved the resolution on self-governing Dominions. He demanded self-rule in the interest of the Empire and humanity. He also urged that qualified Indians should be given a share in the administration of the Empire. He also urged that qualified Indians should be given a share in the administration of the Empire. He also urged that qualified Indians should be given a share in the administration of the Empire.

BOMBAY.

Poona Exemption Tribunal.

POONA, April 22.

The Poona Exemption Tribunal continued the hearing of applications for exemption to-day in regard to 25 clerks whom the Controller of Military Accounts wished to be given partial exemption. The Tribunal decided that pending any orders from the Government of India it preferred to class these men subject to their medical classification as available for general service. It seemed unadvisable to close the whole office to the Selection Committee in case of the need of men. The claim of Charles S. Brown, Medical Practitioner, who offered to go on with his training if military authorities would use his services professionally was referred to the District Magistrate, as in the alternative he claimed not to be a European British subject. Another applicant whose claim of non-liability was referred to the District Magistrate, was Mr. C. H. Robin, 34, a baker employed by Wyse and Company. The applicant is said to be a Roumanian. Mr. Backhouse, 43, a Photographer, claimed exemption on the ground that strenuous exercise unfitted him for the more delicate operations of his calling. As the applicant had been medically classed as C, he was assured that he would not be called on for strenuous work. Mr. Ben Defreze, assistant in charge of Marks and Company, Jewellers, put in a medical certificate in which he was classed as C. He wished to do few drills and fire a course. The Tribunal held that his objections on medical grounds had been met by that classification, but so far as he claimed exemption on the ground of interference with his business his claim was refused. The claim to exemption of Ernest G. Carlyle, a student, was refused in like manner as that of Rustom Bhojishaw, proprietor and manager of a Ginning factory at Dhubia. In the case of Mr. R. H. Ironi, military contractor to the S. and T. Corps, a decision was deferred pending reference to the authorities of S. and T. Corps whether his men could not do four hours drill a week.

Bombay Women's Office.

BOMBAY, April 22.

The Bombay Women's War Loan office is having a busy time in dealing with the applications both personal and through post. The total sum registered is Rs. 66,56,000, exclusive of Rs. 2 lakhs promised by Her Highness the Maharani of Baroda. It is expected that the contribution of the ladies of Bombay will soon reach half a crore.

Indian Defence Force.

A Bombay Company.

BOMBAY, April 22.

In response to a request of the Bombay Branch of the Indian Home Rule League the Adjutant General has sanctioned the raising of a complete company of 250 men for the Indian Defence Force from amongst those who have voluntarily enrolled their names with the Home Rule League. A meeting of the intending recruits to the force will be held to-morrow under the presidency of the Hon'ble Mr. Jinnah.

UNITED PROVINCES.

Success for War Loan.

U. P. Council of Missions' Resolution.

ALLAHABAD, April 22.

The United Provinces Representative Council of Missions passed the following resolutions at a meeting held on the 20th instant at Allahabad:—"This Council pledges itself to do all in its power to secure success of the War Loan especially by encouraging all classes of communities to represent to invest their savings in the loan, at the same time this council strongly deprecates sanction given by the Government to the War Loan Lottery and urges immediate withdrawal of this sanction on the following grounds:—(a) It creates bad precedent (b) sanction given is calculated to foster a love of gambling, (c) to assume that the incentive of lottery is needed is both unworthy of and discreditable to the cause for which we are fighting."

It was also resolved that copies of the above resolution be sent by the President to His Excellency the Viceroy, to Their Excellencies the Governors of Bengal and Bombay and also to the press.

Prosecution for Perjury.

ALLAHABAD, April 22.

At the Allahabad High Court Mr. Justice Walsh has ordered the prosecution of Mr. Prafulla Gupta, Kumar Secretary, Cawnpore Ganges Flour Mills, for having given false evidence in an affidavit sworn by him and thereby obtained an order from His Lordship for stay of the sale of the Mills property in execution of a decree against it by the Bank of Bengal, and also the prosecution of L. Durga Prasad, Director of the Company, for having abetted the preparation of the affidavit in question.

BIHAR.

BANKIPORE, April 21.

Mr. Gandhi has issued the following statement from Bankipur for publication:—"Proceedings were withdrawn in instructions from the Government. Official assisting the conduct of my enquiry has been promised to the Government for the withdrawal of proceedings and the promised assistance. I have been helped by local pleaders and others with sympathy and promise of help have been given quarters, which encourage my fellow workers during my stay here. I have seen some villages and seen that the people have shown every courtesy in carrying on this enquiry. The issues involved in the case are of great importance to place my final conclusion on the country. Mr. Andrews who had been following me on the following:—The evidence in the case is of such a nature that the majority of the people would be in favour of the Government if he had been in the position of Mr. Andrews."

Gokhale himself saying that though he had not given up all hope of bringing the other members of the Committee, or at least some of them, to his point of view, yet he was afraid that he would be obliged in the end to draw up a minority report in conjunction with Mr. Abdur Rahim.

Latest Telegrams.

[REUTER.]

LONDON, April 22.

A further Admiralty statement which has been issued says that one of the torpedoed hospitalships retained distinctive marking.

The Admiralty statement reviews the progress of Germany's campaign against hospitalships and points out that Germany's original accusation that hospitalships of the Allies and of Great Britain in particular were employed for purpose of transporting troops and military supplies was based on evidence of witnesses, the majority of whom were anonymous and the remainder German. Great Britain denying the outrageous charges showed that Germany had an obvious remedy in cases of suspicion namely the right to visit and search any hospitalships encountered on High Seas. From German refusal to tolerate hospitalships within certain limits only one conclusion could be drawn, namely, that it was the intention of Germany to add yet another and more unspeakable crime to the long list that disgraced her record. The Admiralty recalls how the German Government has gloatingly announced the torpedoing of hospitalships while the German nation appears to have accepted the intelligence with composure, if not satisfaction. Warnings being useless orders were given for the Freiburg reprisal raid. The statement contrasts the attitude of the Germans towards that raid with the spirit in which the Allies exacted retribution by purely military measures. The Airmen who carried out the attack were exposed to and did, in fact incur precisely the same dangers from the town defences as they would have in the course of ordinary action. It is plain, however, that any retaliatory measures open to the Government upholding the principles of humanity and Justice would not prove deterrent to Germany. In future, such reprisals could be only punitive in effect and it is necessary to reconsider the entire status of hospitalships in the light of German attitude.

LONDON, April 22. The precise position of the Hindenburg line is of course a secret. It has even been suggested that no such line exists and in the sense in which the German papers write of it, it certainly does not. Correspondents at the front, however, are using the name Hindenburg as indicating the line on which the retreating Germans intended to make a stand, and appear agreed that it joined the old German front south of Vimy. Our last week's offensive did anticipate the German retirement in Artois and had the far-reaching result of compelling the enemy to use his best troops to delay our occupation of positions. He had decided to abandon but it is not believed that he intended to leave in Vimy Ridge and Lens coalfield. Here then we have crossed the northern end of the Hindenburg line. But messages from our front state positively that a switch from it runs almost due north and south from Drocourt to Queant. The middle of a line drawn from Lens to Douai would be between one to two miles north east of Drocourt. Queant is 11½ miles due west of Cambrai. Our push up the Bapaume-Cambrai road threatens to turn this line from the south which explains the vehemence of the German counter attack in the neighbourhood of Lagnicourt. If drawn direct the line must cross the Scarpe west of Vitry. When the news of the fall of that place arrives we shall know that the line has been pierced, meanwhile the imminent fall of Lens threatens it with a turning movement from the north, besides uncovering the formidable stronghold La Basses which hitherto has been impregnable. Apparently the enemy was not resigned to the abandonment of Lens until Friday morning when our advance from the south rendered its tenure for long impossible. Since then frantic efforts have been made to remove guns and stores and effect all possible destruction. The damage done to the coal mines is undoubtedly immense but is not as complete as the enemy intended.—A. P.

UNCORRECTED.

LONDON, April 22.

General Haig to-night reports:—"We have made further progress eastward of Harrincourt Wood and carried the southern portion of Prescault village. Sharp fighting was in progress through day southeast of Loos. We gained ground and took prisoners." There has been considerable air activity. In the fighting five enemy machines were brought down and six driven down. Four of ours are missing.

LONDON, April 22.

Last night's French communique said:—"Between Somme and Oise there has been artillery duel which was most active south of St. Quentin and north of Urvillers. Between Soissons and Rheims there have been intermittent artillery actions. Enemy violently bombarded Rheims particularly the Cathedral quarter. In Champagne the day was mixed by a series of enemy actions against heights in the Massif of Moronviller. A violent attack against Monthaut was repulsed after a sharp action. Machinegun fire and counter-attack inflicted sanguinary losses on the enemy. Our fire caught a German battalion northwest of Monthaut which was dispersed leaving the dead on the ground. Another attempt against the hill further east was repulsed."

PARIS.—The French Aviation Corps has congratulated the royal Flying Corps on its superiority over its adversaries which has never been lost during the recent engagements. The French Corps thankfully acknowledges the British aid and expresses its amazement at the British Airmen's exploits which it is ambitious to emulate. It is confirmed that German aviation losses during last days have been double those of the allies. German official statement says that after naval engagement during the night of April 20-21 east of Dover destroyers G. 85 and G. 42 were reported lost. Berlin announces that a great Cruiser has been launched and named Mackensen by order of the Kaiser.

“కాక్ ఆండు కీ”

ప్రకటన
కొండీలు.

హిందూదేశములో, హిందువుల యువయోగము
నిమిత్తమై తయారు చేయబడినది.

దక్షిణహిందూస్థానమునకు పోయి ఏజంట్లు:—

ది సౌత్ ఇండియన్ ఎక్స్ పోర్టు కంపెనీ, లిమిటెడ్
తపాలపెట్టె నెం. 37 రు, మద్రాసు.

ఉత్తరస్థానమునకు కాకినాడకు సబ్ ఏజంట్లు:—

ఎన్. హోషాంగు బ్రదర్స్, మిషన్ బిల్డింగు
వి.కా.ఖ.న.బ్ల.క.ము.

(661)

బాధాపీడితులకు పరమము: ఐనోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని పనొషధిసారసవరిల్లా

ఆకుపళ్ళిపు రక్తమువలన జనించుబాధ్యులకు కీడిమిమందులకు మందు. దురుపులను, నచ్చులను x డిమాంబును
జలక్షయ, ప్రాతశాస్త్రములను అన్ని విధములవలన గలగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (23)

బాధాపీడితులకు సుఖ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యవర్తిత్వము అన్నివిధములైన దోషములను
పోగొట్టును. కీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కారసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును
శుభ్రపరచును. కీరారోగ్యమును గలగు చేయును. 16 కోపాలవర మందుటకు 4 టేబుల్ స్పూన్ల బుడ్డిలలో అమ్ముబడును.

ప్రొప్రైటరు:— పి. డి. సావంత్. 144, ఫనస్వాడి, నెం 2 బొంబాయి
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144, No. 2, BOMBAY.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల-విద్యాప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే
వాడుబడినది. కల 0—4—0 పోస్టల్ ప్రశ్నకము

వికభాషావిప్రశంస

ఇది కన్నెలకంటి అప్పారాయ విరచితము
కల 0—4—0 పోస్టల్ ప్రశ్నకము.

ఆంధ్ర సత్రికా కార్యాలయము, 6 తంబులెస్సీ ఏడ్, నుదరాసు.

మీ బా యీ ల రు

విశేషకాలము పనిచేయనలెనన్న “ఇంగ్లీషు బాయిలరు కామెంజిషన్”ను
యువయోగింపవలయును. దాని సుపయోగించిన బాయిలర్లు త్రుప్పుపట్టి పొక్కులు
పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్లెస్టిల్లుకు చక్కని మెరుగు
నిచ్చును; ఆవమునున్న గొట్టములనున్న త్రుప్పు పట్టకుండగను శుభ్రముగాను
నుంచును. ఈ కామెంజిషన్ యువయోగింపచినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలరు
చెడిపోకుండు ఎప్పుటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యువయోగమును గురించియు సలహాను గురించియు అసలు
యేజంట్లకే వ్రాయవలయును

5 గాలనులుగల్గ రము 1-కి రు 26-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ ఆండు ఇంజనీరింగు వర్కు

తపాలపెట్టె నెం 553

389

(పై కామెంజిషన్ గోరువప్పుడు ఈ పత్రిక పేరుకూడ నుదా)

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము
చక్కని డబ్బితో సహా నీనా 1-కి 0-8-0

తలనొప్పుల మాన్పును. పార్శ్వపు నొప్పుల
గారడోలును. నాయువుపోట్ల పోగొట్టును
సునాసనగలిగి యుండును. ప్రతిముగలుచుండెదగవడి.
వనమూలికలచే హిందూదేశమంగు
తయారుచేయబడు చుంచుండును.
అమృతాంజనము డి.సో. బొంబాయి, అండ్ నుదరాసు.

ఉచితము! ఉచితము!!

మానవ గడియారము
దానిని బొగుచేయుట ఏలాగు?

144 పుటలుగల వైద్యగ్రంథమును చనువుటవలన
మానవ గడియారమును రిపేరుచేయుటకు సేర్పుకొన
వచ్చును. క్రయము లేదు. తపాలఖర్చు లేదు.

రాజశైవ్య నారాయణుని శిశువత్త,
188 20, చిన్నబజారుకోడ్, మద్రాస్.

180 పుటల పుస్తకముఉచితము

ఆరోగ్యమును కాల్గొనుటకును పొందుట స్వాభావిక
మైన కొన్ని విధులను అనుసరించుట వలననే కల్గుచున్నది.
ఈ ఉచితమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి
రోగసౌఖ్యమును నిర్మించుటకును ఆయుర్విద్యపైని విద్వంసుల
చూ, తావుత్తరమును వివరించును. పోస్టుచే
యొ గుండు రుపొందింపవచ్చును. కింబోకే వ్యావహారికము

219 ప్రవృత్తి ముగింకకోడ్ గా
అతంతర్విగ్రహ పోషకాలము 188, ప్రాచీ

మోటారు నగ

మూడుమాసములలో

పునల్లు చేసి గవర్నమెం

దిము. ఫీజు రు50-0

రు చేయుటకు రు

722

